

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmislj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko dežele za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hoče sam prejeti, plača za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za ostanke se plačuje od peterskopne pet-črte po 12 h, če se se ostanke tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopolni se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolje pošiljati naročnine, reklamacije, ostanke, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Slovenski klerikalci in nemški protestantje v Vevčah — v prijateljskem objemu!

(Dopis iz delavskih krogov.)

Klerikalci so veliki komedijanti, kadar nastopajo v vlogi narodnih bojevnikov ali pa kadar gre za denar. Rimski klerikalizem že sam na sebi izključuje vsak separatizem, torej tudi narodnost, ker njemu je le za nadvlado bodisi v javnem ali pa v zasebnem življenju vsega naroda ravno tako, kakor posameznika. Klerikalci dobro poznajo ljudsko fiziognomijo, zato pa tudi vedo, da bi se mahoma skrčile njihove vrste, kakor hitro bi nehali brenkati na narodne strune in pokazali pravo svojo barvo. Ker pa klerikalcem namen posrečuje sredstva, zato pa tudi nič ne de, če včasih na zunaj zataje svoje prave namene.

Klerikalna narodnost, to je toliko, kakor hazardiranje z ljudskim instinktom. Božja pota dandanes cerkvi ne nesejo več toliko, kakor nekdanje čase, zato pa je bilo treba ustvariti nekaj drugega, kar bi namestilo moralni in gmojni deficit rimskega klerikalizma. Inteligenca je trumoma bežala izpod okrilja raznih prelato in škofov, pa tudi ostalo ljudstvo je počelo uvidevati pogubno delovanje nenasične duhovščine in njenih pomočnikov. Tam na severu se je pojavilo mogočno gibanje „proč od Rima“, ki je baš na gnojišču rimskega klerikalizma našlo čudovito rodovitno polje. Doli do slovenskega juga sega razburkano valovje tega gibanja, dasi še rahlo, pa vendar čutno, in rimce je opravičeno lahko strah tega pojava. In kaj je „modri“ Rim ukrenil v tem oziru? Morda je reformoval ali pa vsaj poskusil predrugačiti sistem in delovanje kat. cerkve? Ne, ampak slekel je svojo staro, že obrabljeno konzervativno suknjo ter si nadel modernejši plašč krščanskega socializma. Delavstvo postaja danes faktor v vseh modernejših državah in to je bilo treba pri-

kleniti nase. Papež Lev XIII. je to nalogu, četudi zvičajno, toda izvrstno pogodil. In danes so najrevnejši sloji, delavci, na tem, da jih odre in izpreša rimski klerikalizem. Rešitev socialnega vprašanja na podlagi načel katolicizma je naravnost izključena. Toda klerikalci gredo še dalje: oni hočejo biti modernejši, biti hočejo demokratični! Katolicizem na demokratični podlagi! — Kdo bi se ne smejal. Katoliška cerkev, ki je že po bistvu svoje organizacije in notranjega sestava skrajno konservativna in nazadnjaška, hoče slovenski narod demokratizovati! Naravnost smešno! Delavstvo in kmet sta po večini neuka, zaradi tega pa rada verujeta takim frazam. Dr. Krek, pa demokrat? Morda vsled tega, ker ima Marxa v želodcu. Potem pa tudi umejem, zakaj je postal abstinent!

Klerikalci so torej učinili organizacijo na najširši podlagi, toda dejstvo je, da je ona samo kvantitativna, ne pa tudi kvalitativna vrednosti. Paradirati hočejo klerikalci s svojo organizacijo in narod izžemati! Dokler bo stal na čelu društva duhovnik, za toliko časa je usoda delavca zapetena. Prečistita duhovščina pa je pri svojem delu skrajno previdna, tako, da je treba že precej širokega obzorja, ako se hoče spoznati bistvo njenega delovanja.

Tuintam se pa včasih pripeti, da gospodje klerikalni voditelji svojih namenov ne morejo popolnoma prikriti, tako da je mogoče spoznati, kako infamno se nastopa pod krinko krščanskega socializma. Navesti hočem dejstva, ki se ne dajo utajiti, dejstva, ki klerikalno gospodo osvetljujejo v bengalični luči.

Čitatelj „Slov. Naroda“ bo še v živem spominu, s kako podivjanostjo so se vrgli blagoslovljeni steklihi na prireditelje Prešernove slavnosti in tako skušali otemniti njen sijaj. Ali trditve „Slovenca“, četudi bi bile resnične, so še senca proti dejstvu, ki se danes gode v Vevčah pri Ljubljani. Tu imajo klerikalci močno organizacijo — organizacijo po zaslugah nemških protestan-

tov. Smelo to trdim, ker vse okoliščine kažejo, da je to istina. Vsakomur bo še v živem spominu štrajk, ki je izbruhnil pred nekako 10 leti v vevški papirnici. Vodstvo tega štrajka so bili prevzeli socijalni demokrati, ki so ga tudi srečno dognali. Sedaj pa je nastal strah v klerikalnem taboru, kajti pojavila se je bojazen, da delavstvo ne pristopi in corpore k socialni demokraciji. Pa tudi gospodom podjetnikom bi kaj takega ne bilo ljubo. Napravil se je tedaj kompromis med nemškimi protestanti ter slovenskimi klerikalci in ustanovila se je „krščanskosocialna“ organizacija. Seme te organizacije gre že v klasje, kar se najbolje spozna na okrogloličnem Antonu Kolarju, župniku marijapoljskem. Pred kratkim je ta organizacija slavila blagoslovljenje nove družbene zastave in „Slovenec“, kakor tudi ostalo klerikalno časopisje, je nastavljal največji boben in vabil na to slavnost.

In res so razni tonzurirani impresariji privlekli cele trupe backov in kostrunov s seboj. Za slavnost, ki se je vršila 8. julija 1905 je bilo skrbno vse pripravljeno in tudi „delavski govorniki“ so imeli svoje govore že v žepih. Bil sem sam na shodu in naravnost čudil sem se, ne morda nastopajočim referentom, ampak virtuoznosti dr. Kreka, ker bi se težko našlo še enega človeka, ki bi znal tako žonglirati z zofistikov kakor on. Videl sem nastopati govornike, ki so resnične v navadnem življenju in vendar so govorili „govore“ — ki so bili trud tujega dela! Lepo Vas prosim: Peter Bizjak, znani terciar iz Ljubljane pa govornik! In kje so še razni Klančniki, Čufarice in Čatarji? Pojdite se solit s takimi farbarijami! Farbatu znate s takimi nastopi nevedne device in devičarje, na omikanega človeka pa ne napravite ugodnega vtisa. Kakor rečeno: bili so to naročeni govori in pozdravi, kakor so bile tudi zastave in druge dekoracije naročene. Omenil sem to stvar le mimogrede, ker krona vsega slavlja, nota bene, katoliškega slavlja, pa je bila, da ga je pozdravljalo tudi

nemško-nacionalno protestanstvo. Na slavnostnem shodu je katoliški duhovnik, bivši urednik „Slovenca“, dr. Evgenij Lampe, prečital pismo Nemea in protestanta, ravnatelja delniške družbe papirnih tovarn Titla, v katerem se le-ta v imenu direktorija zahvaljuje za lepo razmerje, ki vladja med delavci in katoliško duhovščino ter tovarniškim vodstvom! Kaj to znači, da se nemški protestant zahvaljuje za lepo razmerje med slovenskimi delavci in katoliškimi duhovniki? Iz tega sledi, da delovanje vevškega župnika ter njegovega priganjača, rdečelasega kaplana Jakoba Richarja, ni povsem čisto. Nikdar še nisem čul, da bi se protestant zahvaljeval katoliškemu duhovniku za lepe uspehe kršč. soc. organizacije. Ali pri kranjskih klerikalcih je to mogoče, ker njim faktično ni za pridobitev delavskih pravic, temveč samo za renomé rimskemu klerikalizmu. Lepo razmerje vlada danes med vevškimi delavci in podjetniki, še lepše pa med župnikom Kolarjem in kaplanom Richarjem ter ondotnimi nemškimi protestanti. Umljivo je, zakaj protestant Poche pošilja sodčke vina v marijapoljski farovž... Dekoracije, kakor papir, les itd., ki so se rabile pri omenjeni slavnosti, je dala tovarna brezplačno in ravnotako delavce, ki so olupševali prostor! Torej katoliška slavnost — v senci nemško-protestantskih zastav!

Tudi društveni dom, na kojem blešči napis: Veri in omiki, torej slov. in katoliška hiša, je zidana z nemškim in protestantskim denarjem. Tudi k zgradbi tega poslopja je tovarna prispevala celih 1000 kron. In veliki zvon, na kojega so vevški klerikalci tako ponosni — tudi k temu so protestanti prispevali vsoto 1000 kron! Cerkev je posvečena prečisti Devici Mariji, katere protestanti ne priznavajo, in vendar se vsako nedeljo oglašajo veliki zvon ter poje žalostno pesem o judaizirajočtvu župnika Kolarja. Spominjam se, da je nekoč tudi madame Matilda Löwy župnika mestne župne cerkve Sv. Jakoba v Ljubljani prinesla več tisoč kron, da

se pokrijejo stroški za nove zvonove ali za cerkev, toda vse časti vredni Iv. Nep. Rozman je ta dar zavrnil, češ, da je to umazan denar! Nemci so najhujši sovražniki slovenskega naroda, ravnotako protestanti nasprotniki katoličanov, vsled česar je velika zagonetka to „dobro razmerje“, katero je poudarjal ravnatelj Titl v omenjenem pismu. Toda dovolj! Vevški psevdonarodnjaki in internacionalni klerikalci so na tem, da pripeljejo vevško delavstvo nemškemu kapitalu pod nož, da mu iztisne še tisto kapljico krvi, ki mu jo bodo farji pustili.

Ali se je položaj vevškega delavca do danes že kaj poboljšal? Ne! Tovarna plača delavke za 11urno dnevno delo po 35, 40 in 45 kr. in le malo jih je, ki zaslužijo več, kmet pa plača ženjce po 2—3 krone na dan in še več, da jih le dobi! O moških delavcih niti ne govorim. Kje so torej obljube, ki ste nam jih dali pred 10 leti? Od samega „dobrega razmerja“ delavce ne more živeti. Poučeno so te razmere, ker one kažejo, da je katoliškemu popu dober tudi protestant, ako je le pripravljen, držati delavca za vrat, da ga vzajemno molzeta.

Gospod urednik! Bridke besede mi silijo pod pero, a vzdrlž se bom, pač pa bom še večkrat skušal vevškim delavcem pokazati, kam peljejo pogubna pota župnika Kolarja in kaplana Richarja. Vevčam preti nevarnost, da postanejo druge — Domžale! Nemški turnarji se v Vevčah počutijo najbolj varne, ker tu se nahajajo pod okriljem marijapoljskega farovža. Na dan 16. julija, ko je bila v Ljubljani ona znamenita Prešernova slavnost, so se ljublj. Nemci zaleteli v Vevče in nihče jih tam ni motil.

Počasi pa sigurno meljejo klerikalni mlinci. Klerikalci hočejo pomagati obrtnikom na eni strani, na drugi strani pa delavcem. Nemogoče pa je, da bi se komu izmed teh dveh pomagalo, ne da bi se škodovalo drugemu. Tudi v Vevčah je tako. Tu se vrši proces, katerega učinki postajajo za tukajšnji

LISTEK.

Sobotno pismo.

Prešernova slavnost v Ljubljani je navdala naše nemškutarje in prusofile z nejevoljno zavistjo in smešno jezo. Kolikor so mogli so nagajali že ob pripravah. Zaradi par kvadratnih metrov prostora so napravili pravdo, še smešnejšo, nego je slavna kozlovska pravda v Višnji gori. Par dni pred veselico so prišla slovenskim damam pretilna pisma o tajnem društvu, ki se bo zlagalo v Zvezdi radi zabave z bombami. Slave in menda še bolj honorarja željan dopisnik graške „Tagesposte“ je to novico po svoji širokoustni naradi takoj raztrobil v tem uglednem listu, ki sprejme vsak še tako otročji dopis, samo če je naperjen proti Slovincem. Bržkone je dopisnik sam v žlahti z omenjenimi nemško pisanimi pretilnicami. Toda tudi ta poizkus, mošiti slavnost, se je žalostno izjalovil in nemškutarčki so lazili okoli s težko pritaženo nevoščljivostjo in so se držali tako klavirno, kakor bi čekali same truke.

Utopljen v svoje žalostne misli je bil glavni dopisnik domov in si dal

duška z imenitnim sestavkom, kjer klobasa o naravnost grozovitom načinu, kako nečloveško slovenizirajo Slovenci — Kranjsko! Sveti Herman, pomagaj! Slaba se godi zarjaveli devici Germaniji, ko že nemški časnik prinaša „kranjska“ imena „poslovenjena“, stara, častitljiva nemška imena stare nemške zemlje, kjer so doprinašali Tevtoni bajnohrabre čine: počivali brez strahu nad medvedjih kožah ali našemljeni z volovskimi rogovi krolkali noč in dan ob medicini in kockah. O Naklo, Ljubno in Velesovo, kje so časi, ko so vas imenovali rdečelase Tusnelde rdečelasi sinovi Laufen in Michelstetten! O Michelstetten, o „gutdeutscher Klang“! Vsa žlahtna družina grofov Weimar-Orlamünde iz Turingije in vojvodov Andechs-Meranien se obrača v svojih grobovih v tožnem taktu žalobne koraknice in se kesa, da je toliko storila za kulturo kranjske dežele! Oh, že gine spomin na nemško preteklost in že se nevedni potomci sramujejo prvotnih (!) nemških imen! Zastonj išče solzno oko v krajevnih kazalnih blagodonečih nemških imen, ki so bila v njih ohranjena še leta 1857! Kranjski nemškutar, pazi, da ti ne izginejo ti edini sledovi tvojega kulturnega delovanja,

ta sladka imena, ki zvene v ušesih lepše kakor petje nebeških angelov! O Michelstetten, o Schweinsbüchel, kako prijetno doni to, in kako barbarsko se glasi Velesovo in Sinja gorica!

Toda ne, nikar ne pobešaj prazne glave, kranjski prusak! Še imaš bratov onstran meje, junaških bratov, ki so močni in strašni v svoji slogi in neizmerni ljubezni! Nikar ne pobešaj puhle glave, ki jo je tako lahko držati ponosno kvišku! Ne boj se, da bi divji Slovenci kaj škodovali tvojemu nad vse vzvišenemu germanskemu ugledu, ko tako lepo cvete germanska vzajemnost. V tolažbo ti podajam tu del iz članka odkritosrčnega Bavarca. Žalibog ga ne morem posloveniti, ker je v našem jeziku vse premalo pripravnih „jedrnatih“ izrazov. Slove pa takole:

„Jeder Inhaber einer kottelligen preussischen Schnauze glaubt Gift und Galle gegen uns Baiern speien zu dürfen, und die frechen Fritzchen machen sich derart mausen, dass wir lebhaft bedauern, dass das Jahr 1866 schon so weit hinter uns liegt. Schade nur, wie Schade für uns, dass wir jetzt an diese grossmühtigen Burschen gekettet und dadurch verurtheilt sind, die Prü-

gel, die ihnen im nächsten Kriege bevorstehen, ebenfalls mitzutragen!“

Vsebinske odkritosrčne izjave pravi, da je Bavarec iz vsega srca žal, da so zvezani z arogantnimi Prusi. Nad vse rad bi poslovenil še nastopne izreze, toda kakor rečeno, slovenski jezik je še premalo opiljen, in če prebrskam ves Pleteršnikov slovar, ne najdem primer-nih besedi. Pruska usta imenuje nadarjeni Bavarec „zahnückliche Modergrube“, Pruse same pa „schnapselige Kartoffelgesichter, Pumpernickelkürassiere, preussische Häringsbändiger.“

Kaj pravite nato, nemški žurnalisti? Molčite? No, naj pa jaz eno zinem: „Deutsche Worte hör' ich wieder!“

In da ne poreče kakšen modrijan, da sem citirani odstavek komponiral morebiti sam ali z združenimi močmi, naj še dodam, da je črno na belem natisnjen v dnevniku „Neues Münchner Tagblatt“, 20. julija, 1891.

Poravnaj naj še drug račun.

Z veliko slastjo se je spraval genialni dopisnik „Tagesposte“ na skromni feljtonček „Po slavnosti.“ Nikakor mi ne prihaja na misel, da bi zagovarjal tamkaj obelodanjene dovtype neznanega pisatelja, toda reči moram, da sem bral

po nemških, jako „uglednih“ listih mnogo „dovtipov“, ki so se odlikovali edino s tem, da v vsem „dovtipu“ ni bilo čisto nič dovtipnega. Slavnatih dovtipov je vse polno v jako slovečih „Münchener Flieg. Blätter“, torej v enem izmed prvih nemških humorističnih listov. Včasih so pa tu že take šale in take duhovitosti, da bi dobil zdrav veseljak ob njih grižo in melanholijo. Naravnost je pa podlo, če izbere kdo najslabše dovtype humorista srednje moke in jih prezentira občinstvu, rekoč: „Lejte, to je slovenski dovtip, to je slovenski humor!“ Beri, duša hinavska, Levstikovega Martina Krpana in pri-znaj, da je take humoreske ne premorejo vsi vaši mnogo preveč hvalisani in naj se že pišejo Rosegger ali Pözl ali Chiavacci itd. Ali je morda „Stempel“ mož, ki rečnje čast nemškega humorja, ubožec, ki živi o samih citatih in ki je že nešteto krat izsesal vse mogoče klasike!

Eno je pa le zadel ostroumni kritik, saj najde tudi slepa kura zrno. Nemških besedi s slovenskimi končnicami ni treba rabiti, niti človeku ne, ki bi bil rad humorist. Kdor govori tako tu misli, da je dovtipen, z njim ni govoriti, ker izsiva odkritosrčno pomilo-

slovenski narod naravnost uničujoči: tovarna nastavlja vedno več in več nemških delavcev — prav kakor v Domžalah... Kaj je farjem na tem, samo da molzejo!

Zatorej vevški delavci, odprite oči in spreglejte, kako Vas vodijo za nos! Kličem Vam ob 11. uri, čas je še, da se otresete klerikalnih pijavk, ker sicer bo prepozno. Otresite se parasitov, ki žro in žro na Vaši fizični in moralni energiji!

To ni moja zadnja beseda, temveč objavil bom i druge posameznosti, da bodo delavci tudi spoznali, kako se dela pri vevškem konzumu.

Delavec, ki je že izpregledal.

Pisma iz Hrvatske.

Zagreb, 27. julija.

(Padec podbana Šumanovića. — Klerikalna organizacija.)

V našem avtonomnem „ministrstvu“ je nastala kriza. Ta kriza nosi na sebi vse karakteristične znake naše slavne avtonomije in naše vladajoče stranke. Podban dr. Šumanović ni pal morda vsledake saborske kampanje ali radi kake politične svoje pregrehe, marveč on je postal žrtev zakulisnih intrig v vladni stranki sami. To je danes povsem jasno in potrjeno.

In baš zbog tega padca je postal simpatičen v krogih naše opozicije.

Pred dvema letoma, ko je nastopil vlado — vlada je namreč bila bolj v njegovih, nego v Pejačevićevih rokah —, se je od njega mnogo pričakovalo, da bo umel kot svobodni in premožen odvetnik uvesti nov duh v birokratsko in s khuenovščino zastrupljeno našo upravo. In res nekoliko svobodnejše smo vendarle dihalo kakor za časa težkih Khuenovih nasilstev.

Njegova zasluga je, da se je smel nemoteno razvijati oni veliki skupščinski pokret, ko se je sklicalo več sto opozicijskih shodov po vsi Hrvatski, na katerih se je propagirala finančna samostalnost in splošna volilna pravica. Toda z nadaljnjim svojim postopanjem, ko je zlasti branil v saboru najbolj nazadnjaške odredbe, ko je branil Khuenovo odpravo porotnih sodišč, katerih še do danes nimamo niti v tiskovnih pravadah, je zelo oslabil nado, da bo uvedel popolnoma novo ero v Hrvatsko. Nato pa so se množila znamenja, da še vedno živi Khuenov duh v deželi. Khuenova klika je skoro opazila, da bi ji vsaka večja svoboda lahko zlomila vrat, zato je jela izpodkopavati tla izpod onega, ki se je vendarle nekoliko klanjal liberalnejšemu duhu. Razen tega je hotel Šumanović, kakor pravijo, „reformirati“ vladajočo stranko.

To „reformiranje“ bi značilo — rešiti se mnogih diskreditiranih oseb —; to bi pa imelo za posledico, da bi nikdo ne bil več varen v madjaronski stranki. Končno pa je prišlo do načelnega razpora med Khuenovci in Šumanovićem. Dasi je Šumanović podpiral

Khuenov režim, vendar je še vedno ostal Srb, ki je bil prepričan, da je to najboljša srbska politika in da se srbsko vprašanje da najbolje rešiti na ta način, ako Srbi zasedejo vsa najvišja uradniška mesta.

Na Ogrskem je nastala kriza, liberalna stranka je padla in prišlo je na površje Fejervaryjevo ministrstvo.

Dočim so vse stranke v peštanskem kabinetu, ne izvemši liberalce, izrekle svoje nezaupanje neustavnemu Fejervaryjemu ministrstvu in so celo zagrozele onim svojim članom, ki bi bili voljni vstopiti v ta kabinet, da jih izključijo, je edino naša delegacija storila neopravičljiv greh s tem, da je poslala svojega člana Kovačevića v to ministrstvo in mu celo obljubila, da ga bode še podpirala.

V Šumanoviću se je prebudila srbska narodna zavest, ki tradicionalno sovraži Dunaj in kamarilsko politiko, zato tudi ni mogel odobravati tega koraka. Vsled tega so se vnele ostre kontroverze, seveda samo v sredini stranke same. In to njegovo nesoglasje z novo kamarilsko politiko je povzročilo njegov pad. On je bil naravnost s silo vržen s podbanskega stola.

Nekaj naravnega bi torej bilo, ako bi sedaj izstopil iz vladne stranke, o čemer se tudi govori. Ako bi se to zgodilo, bi bil to hud udarec za madjaronsko stranko.

Toda mi živimo v deželi čudne politične morale, zato je mogoče, da Šumanović vendarle ostane v istem taboru z onimi, ki so ga vrgli.

Včeraj ste zabeležili vest, da vabi urednik „Hrvatstva“ „katolike“ t. j. klerikalce na sestanek v Zagreb, kjer bi se naj završila organizacija klerikalne stranke.

Poročal sem vam že, da ste med našimi klerikalci dve struji: radikalna, ki hoče, da se osnuje klerikalna stranka, in oportunistična, ki je mnenja, da se da utihotapiti več klerikalnega duha v kako drugo, že obstoječo stranko. Sedaj so končno zmagali radikalci in osnovala se bode nova stranka. Kakšna pa bode bodočnost te stranke?

Vzpričo sedanjega položaja bodo naši klerikalci samo izgubili, ako se zbero v eno celoto.

Najmočnejši so bili takrat, ko so gospodovali v vseh strankah in pri vseh listih in so lahko takoj v kali udušili vsako svobodoumno misel. Za svojo stranko bodo pridobili edino duhovnike.

Danes še namreč niti nimajo ve čine pri svojih „bratih v Kristu“, toda ni dvoma, da bodo koristi duhovniške kaste, ko se pri nas razbistre razmere, zbrale vse v eno stranko. To je edina nada klerikalcev okrog „Hrvatstva“, zakaj med hrv. inteligenco ne morejo osvojiti niti ene osebe več. A narod, naši kmetje? Tudi pri teh ne morejo več mnogo pridobiti!

V tem oziru bi bilo za klerikalizem prikladno in ugodno edino naše Zagorje, dočim so ostale pokrajine, zlasti

Slavonija že toliko prosvitljene, da se ne bodo več dale vpreči v klerikalne telige.

K temu pa je mnogo pripomoglo življenje in delovanje raznih božjih namestnikov, ki pa sicer nimajo ničesar božjega na sebi.

No, navzlic temu ni izključena velika pogibelj, ki proti Hrvatski z ustanovitvijo klerikalne stranke.

Klerikalci se bodo namreč naslanjali na vladajočo stranko, dasi se bodo postavljali z radikalno patrijotskimi frazami.

Sedanji ban Pejačević je aristokratski klerikalec, njegova žena in mati pa živahno delujeta pri raznih jezuitskih kongregacijah, zato bo klerikalcem prav lahko izvajati svoje načrte, da bodo dobili v roke šole, da se bode plenilo protiklerikalno časopisje, da se bodo zabranjevali shodi itd.

Že sedaj se na merodajnem mestu prav rade uvažujejo njihove denunciacije njim neljubih profesorjev.

Zato čaka svobodoumne elemente še huda borba s to mednarodno hidro!

Vojna na Daljnem Vztoku.

Japonci na Sahalinu.

V Tokiju poroča japonska armada na Sahalinu:

24. t. m. ob 1. uri popoldne je neki naš oddelek potisnil sovražnika nazaj v bližini Alcovae I in zavzel črto od Bolovinke do Alcovae II. Ob 3. uri popoldne je zasedel neki naš oddelek Alcovo III, dočim je drug oddelek marširal proti Aleksandrovsku. Temu se je posrečilo Ruse pobiti in zasedati mesto Alcovae ob 7. uri 15 minut.

Sovražnik se je držal na zahodni strani mesta in na višinah severovzhoda.

25. t. m. ob zori smo ga zopet napadli in ga pognali do Novo-Mihajlovskega. Ta dan smo osvojili mesto „Dai, katerega se ravno tako ni dotaknil ogenj kakor preje Aleksandrovska. Ujeli smo 200 mož.

Obrambne določbe za Vladivostok.

Dnevno povelje nadkomandanta v Vladivostoku ukazuje, da se morajo pokoriti povelju trdnjavskega komandanta z ozirom na sedanje vojske razmere v trdnjavi vse osebe, ki se zdaj nahajajo v trdnjanskem rajonu. Med te spada tudi moštvo v pristanišču se nahajajočih križark. Pristaniški komandant je neposredni pomočnik trdnjavskega komandanta in mora izdajati vsa povelja, ki se nanašajo na pomorske zadeve, vedno le skupno s trdnjanskim komandantom. Slednji bo določil za pomorske obrambne moči strategične naloge in nadzoroval vzdrževanje notranjega reda med pomorščaki.

Kakor se poroča „Lokalanzeigerju“ iz Tokija, je po izpovedbah ruskih ujetnikov, ki so padli Japon-

cem v roke, pomorska zveza z Vladivostokom pretrgana.

Rusko mobiliziranje in vojaški transporti.

Po poročilih iz Petrograda se prevaža zdaj 19. armadni kor v Vshodno Asijo, nakar sledi 13. kor iz Smolenska. 9. in 21. kor v Kievu se zdaj mobilizira.

Ti štirje kori, ki bodo jeseni dospeli na mandžursko bojišče, bodo tvorili novo armado.

Bitka ob reki Tumen.

„Daily Telegraph“ se poroča iz Tokija, da je več tisoč Japoncev napadlo ruske postojanke ob reki Tumen.

Po nekom privatnem poročilu iz Tokija se je pa vršila pri Pukopurejangu v severni Koreji bitka, ki je trajala devet ur. Ruske pozicije pri Kajkiodu so Japonci naskočili z bajoneti. Rusov je bilo okoli 9000 mož, ki so se s svojih okopov v neredu umaknili proti severu.

Vsa japonska armada pod vodstvom generala Hasegave hiti proti reki Tumen.

Vao proti severu se razprostirajočo utrdbeno črto so Japonci zavzeli. Dva ruska topova sta prešla v japonske roke.

K mirovnim pogajanjem.

Iz New Yorka se poroča, da bo zahtevala Kitajska pri mirovnih konferencah milijardo dolarjev od obeh sil, od Ruske in Japonске za škodo, ki sta jo napravili med vojno v Mandžuriji.

Epilog k zadnji pomorski bitki.

Agenzia Stefani poroča iz Petrograda, da so vsi častniki, ki so se v bitki v Korejski cesti vdali Japoncem, degradirani in se izbrišejo iz častniških imenikov.

Admiral Nebogatov se na vso moč trudi, da bi prišel domov, da bi dokazal, da je med bitko dal potrebne signale, da se pa druge ladje niso niti zmenile zanj in ga sramotno pustile na cedilu.

Za ruske in japonske častnike v kopališču Hall.

Deželni odbor gornjeavstrijski je sklenil v včerajšnji seji, da se dovolijo po petdeset ruskim in japonskim častnikom najobsežnejše ugodnosti v kopališču Hall. Obe vladi se obvestita o tem sklepu potom ministrstva zunanjih zadev.

Slovanske paralele v Šleziji.

Dunaj, 28. julija. „Slovanska korespondenca“ poroča, da je mlado-češka stranka v Šleziji zadovoljna s tem, da se češke paralele premestijo iz Opave v kako češko mesto. Glasilo te stranke naglašja, da so Čehi že lansko leto pri pogajanju

pred ustanovitvijo paralel zahtevali samo to, da se v Šleziji mora osnovati češko učiteljsko. Kje da se naj osnuje, to jim je bilo vseeno; izjavili so, da so sprejeli Opavo, Poljsko, Ostravo ali Fridek. Takratni deželni predsednik, grof Thun, je pa izjavil, da mu ni mogoče ustanoviti mostojnega zavoda, vsled česar so se češke vzporednice priklonile že obstoječemu nemškemu učiteljsku. Sklep deželnega šolskega sveta, s katerim se priznava potreba čeških paralel in zahteva njih premestitev, je treba uvaževati in ni dvoma, da se prično že v najkrajšem času o tem predmetu posebna pogajanja. Vendar pa se to vprašanje ne sme rešiti brez privoljenja čeških in vobše slovanskih poslancev v Šleziji. Vlada se trudi, da bi dosegla med Čehi in Nemci v zadevi paralel pamenten kompromis, kar bi gotovo ugodno vplivalo na splošni politični položaj. Poslanec Hrubý je sklical v ti zadevi na jutri shod čeških zastupnikov iz Šlezije. Z isto zadevo se bode bavila tudi konferenca šleskih čeških in poljskih poslancev, ki je določena za prihodnji teden.

Država v denarni stiski?

Dunaj, 28. julija. Vest nekega opozicijskega madjarskega lista, ki je prešla pod naslovom „Finančni položaj“ tudi v dunajski listo, da je državna uprava v taki denarni stiski, da je vojno ministrstvo podrejenim poveljstvom ukazalo, naj potrebnih stvari ne plačujejo v gotovini, marveč naj jih jemljejo na obligacije, je neresnična in brez vsake dejanske podlage.

Madjarska opozicija za — slovaškega kandidata!

Turč. Sv. Martin, 28. julija. Ožja volitev v volilnem okraju Lipt. Sv. Nikolaj med Slovakiom dr. Milanom Stodolo in ministrom Lányijem je razpisana na dan 7. avgusta t. l. Ta volitev bo vrlo zanimiva, ker bodo madjarski volilci prisiljeni, glasovati ali za Slovaka Stodolo, ali za člana Fejervaryjevega kabineta. „Pesti Hírlap“ piše o tej stvari: „Za Madjare je nastal težak položaj, ker se jim je pri volitvi odločiti ali za človeka, ki tepta ustavo, ali pa za kandidata z narodnostnim programom. Človek, ki je nasproten narodnim zahtevam, ki podpira tuje težnje na škodo narodnega prava in ki izdaja protustavne ukaze, ne sme sedeti v ogrskem parlamentu. Vlada, katere član je Lányi, je proglasila da stoji izven parlamenta; parlament ji je zbog tega izrekel svoje nezaupanje. Zato tudi ne more biti član te vlade istočasno tudi član parlamenta. Zato pa naj Madjari raje glasujejo za Slovaka dr. Stodolo, kakor za ministra Lányija.“

Dalje v prilogi.

vanje vsakega človeka, ki ima le količjak dobrega okusa.

Zdaj naj mi pa kdo pove, komu naj verjamem, ali škofu Katschthalerju ali nič manj učenemu jezuitskemu patru Salvadoru Brandiju?

Škof trdi, da je katoliški duhoven več nego vsi angeli in nadangeli v zlatih nebesih! Jezuvit Brandi pa pravi, da živi dandanes mnogo izprijenih duhovnikov, ki pasejo zgolj lenobo in strežijo edinole trebuščku! Škof trdi, da ima katoliški duhoven tudi višjo šaržo, kakor najbolj cenjeni svetniki! — Če bi bil jaz Katschthaler, bi vsaj tega ne bil izdal orbi et urbi v pastirskem pismu. Sveti Peter bo jezen! In če pride kdaj škof pred nebeška vrata prosit, naj mu sveti Peter odpre, mu svetnik gotovo pokaže figo za vratni in ga zapodi, rekoč: „Če je že vsak kaplan več kakor jaz, naj ti pa odpre kaplan!“ In to bo velik škandal, če škof ne bo smel v nebesa, kjer je takorekoč že aboniran na prav mehak sedež. — Torej, večkrat omenjeni gospod Katschthaler (če sem si pravilno zapomnil njegovo ime) trdi, da so vsi svetniki in mučeniki komaj rekruti proti mladeničnem, ki so dosegli dostojanstvo kaplana. Salvadore Brandi piše v svoji brošuri o dejanjih in namenih Pija X.,

da so katoliški duhovni leni in neumni, da se klatijo celo po gostilnicah in da igrajo vlogu salonskih levor ali vsaj salonskih muckov in da vedno preže po dobičku in mastnih službah. Škof trdi naposled, da je katoliški duhoven celo več nego Mati božja, Brandi pa izjavlja, da je v Rimu zadosti korajžnih prelato, ki bi s to ježo mogli dobiti kardinalstvo, in očitno škofom, da se preveč vesele posvetnih dobrot in da unganjajo s svojimi ovčicami zgolj komedijo dobičkaželjnosti.

Komu naj verjamem, škofu ali patru, to je vprašanje. —

Radost mi je prešinila mučena pljuča, ko sem bral razglas ljubljanskega občinskega sveta, da je iz zdravstvenih ozirov obsodil vlečke na smrt. Ta sklep bi se bil moral roditi že takrat, ko je izšla prepoved zoper pljuvanje po tleh. Rahločuten dopisun se že boji za nemške dame, ker bodo mestni organi strogo stregli vsem vlečkam po prepovedanem življenju. Nemške kute imajo namreč povprek nadčloveško dolge noge in bi rade zakrivale svoja čolnom podobna stopala in lahko miselno dajale potuho bacilom v pljuvkih in prahu. Le nobenega pardona!

Brat Justin.

(Iz dnevnika samostanskega novica Priobčil Bistričan.)

(Dalje.)

Bil sem v zadregi. Godilo se mi je, kakor že mnogemu drugemu, da nisem našel pravega predmeta, o katerem bi se dalo kaj govoriti. To pa tembolj, ker sem občudoval svojo lepo znanko, ki mi je omamila vso dušo in vse misli. In vendar pravijo, da se mora človek kolikor mogoče varovati, biti dolgočasen v ženski družbi, če noče, da mu ne bodo zamerile.

Da možki nimamo vedno prav, ako se spodtikamo nad preradim govojenjem nežnega spola, sem čutil zdaj jaz in prav hvaležen sem bil svoji znanki, ko me je začela spraševati o kraju, kjer sem doma, zakaj da sem prišel v samostan, če se mi je svet zameril itd. Povabila me je, naj pridem večkrat obiskat njeno mater in njo s patrom Viglijem.

„Ali on velikokrat sem pride?“ vprašam.

„Včasih je vsak dan tukaj, že kosil je mnogokrat pri nas. Radi ga imava, ker zmerom kako smešno pove, da se mu smejeva. Z menoj se prav rad norčuje, vedno mi pravi, da mi bo

ženina pripeljal in kaj je danes storil, ste slišali.“

„Prav prijazen redovnik je res.“ „In včasih tudi ljubeznjiv!“ dostavi Albina.

„Kdo je ljubeznjiv?“ vpraša pater Viglij, ki je slišal zadnjo besedo in si še pritrjeval vrh okrog ledij.

„Uganite!“ mu reče nagajivo deklica, „zdaj vas pa imam, le ugibajte, uganiti morate.“

„Še rada boš povedala, le čakaj!“ je dejal pater Viglij in ji vzel šivanje iz rok. Prijel jo je za roko, da mu ni mogla uiti, in sedel poleg nje. „Ali boš povedala?“ je rekel, v obeh se mu je pa kazal strastni ogenj.

„Ne bom ne!“ je odvrnilo dekle in se mu izkušalo izviti, šivanje mi dajte sem!“

A pater Viglij jo je držal trdo, akoravno je bil že star. „Kdo je ljubeznjiv, povej!“ je silil, lica so mu pa žarela in razburjen je bil.

„Uganite!“

„Albinca, povej!“ je rekel proseč kot otrok.

Ko je čula svoje ime milo izgovorjeno, se je zasmejala in rekla:

„Če bi vedela, da ste tako sitni, ne bi bila rabila preje one besede o vas.“

„O meni?“ se je začudil pater Viglij in mehnično spustil njene roke, „ne verjamem, da sta imela mene v mislih.“

„Koga pa hočeva imeti?“ vpraša užaljeno dekle.

„Tiii!“ je dejal prete pater Viglij, „morebiti je bil kdo drugi?“

„Naj gospod pove, da resnico govorim!“

„Res, pater Viglij,“ rečem jaz hitro, „o vas sva se menila, kako ste prijazni in gospodična je naposled pristavila, da tudi ljubeznjivi.“

Mati je prišla zopet na vrt in pater Viglij se je spomnil, da treba oditi.

„Tako, Albinca, moral ti bom drugega ženina pripeljati, ker s tem ni nič, kakor vidiš,“ je dejal pater Viglij. „Če kdaj dobimo redovniki pravico, da se smemo ženiti, potem te lahko vzame. — In vem, da vam bo dobro gospodinjala in vam bo v vsem poslušna in pokorna,“ je pripomnil proti meni obrnjen.

Odhajala sva. Segla sva materi in Albini v roke.

Ko sem Albini podal desnico, sem čutil nekaj do zdaj neznanega v sredini roka se mi je tresla in kakor se mi zdi, tudi Albina ni bila tako mirna, kot bi morala sicer biti. „Pridite še kaj!“ je rekla s trepetajočim glasom.

Ogrska kriza.

Budimpešta, 28. julija. Minister notranjih zadev Kristoffy je izjavil deputaciji socijalnih demokratov, ki mu je pod vodstvom Desidera Bakonyija izročila memorandum ogrskega delavstva, da se dá sedanja parlamentarna kriza rešiti samo na ta način, ako se dovoli splošna in tajna volilna pravica. Vsakdo, ki je več štikanja in pisanja v svojem materinem jeziku, mora dobiti volilno pravico. Na ta način se dá obnoviti harmonija med krono in narodom. Minister Kristoffy upa, da bo ta njegova izjava zlasti ugodno vplivala na nemadžarske narodnosti.

Budimpešta, 28. julija. Glasilo barona Banffyja »Pesti Hirlap« dementuje vest, da bi se razpustila liberalna stranka in iz nje osnovala nova politična organizacija.

Baja, 28. julija. Naučni minister je obvestil tukajšnje državno učiteljsko, da mu ni mogoče izplačati običajnih vsakoletnih podpor revnim učiteljskim obznanjem, ker se ne vplačujejo državni davki. 150 učencem je vsled tega onemogočeno, še nadalje obiskovati ta zavod.

Budimpešta, 28. julija. List »A Nap« poroča iz Pančove: Vojak 46. pehotnega polka Farago je dal povelje k molitvi v madžarskem jeziku. Bil je takoj aretiran in pride pred vojno sodišče.

Volitev novega predsednika na Francoskem.

Pariz, 28. julija. Z ozirom na vest, da se namerava predsednik Loubet umakniti že nekaj mesecev pred potekom svojega mandata, da bi omogočil s tem predsedniške volitve že meseca novembra, zadržuje »Humanité«, da je vlada že sklenila, da se skliče narodna skupščina v svrhu volitve novega predsednika dne 26. januarja 1906.

Atentat na sultana.

Dunaj, 28. julija. Turško poslaništvo dementuje vest, da bi bil atentat na sultana pri selamliku posledica častniške zarote v Ildio-Kiosku.

Belgrad, 28. julija. V turških krogih se vzdržuje vest, da je pravi povod atentata na sultana osebna maščevalnost. Pri tej aferi je baje igrala glavno vlogo neka Čerkesinja, ki je bila šele pred kratkim sprejeta v sultanov harem.

Dogodki na Ruskem.

Moskva, 28. julija. V noči s srede na četrtek je policija izvršila celo vrsto hišnih preiskav pri članih kongresa ruskih zemstev. Pri predsedniku kongresa Golovinu je zasegla vse spise, ki se nanašajo na kongres. Golovin se je brzojavno pritožil na ministristvo radi tega nasilstva in je včeraj sam odptoval v Petrograd, da osebno intervenira v tej zadevi pri ministristvu.

Po poti s patrom Vigiliem nisva nič kaj dosti govorila. Če sem ga kaj vprašal, mi je napol odgovarjal in še vse zmešano. Pa tudi meni ni bilo vse prav.

Predno stopiva čez porto v samostan, se ustavi pater Vigili in mi pravi: »Ni treba nikomur praviti, kje ste bili in tudi ne, da sva bila midva skupaj!«

»A če me vprašajo pater magister, kod sem hodil?«

»On vas še vprašal ne bo, saj to mu ni nič mar!« reče odločno.

Večerjal sem zopet prav po gosposko.

Med večerjo sem se ozrl večkrat na Patra Vigilija; malo je jedel. Glavo si je podprl in nekaj premišljeval nemo zroč pred se, tako da ga je pater gvardijan naposled vprašal, če ni morebiti bolan, kar je zanikal. »Preveč se sprehajate,« je rekel predstojnik, »potem se pa prehladite.«

»Nič se nisem prehladil, le brez skrbi bodi,« je rekel pater Vigili, »a jesti se mi res nič ne ljubi. Ne boj se za me, ko bom lačen, bom že jedel, prazna vreča ne stoji pokonci;« in da bi pregnal dolgočasnost, ki se ga je z jeklenimi prsti oprijemala, je pravil, da je imel nekaj kanarčka, katerega je

Petrograd, 28. julija. V dobro poučenih krogih se zadržuje, da smatrajo na dvoru sedanji politični položaj na Ruskem za razmeroma ugoden. V teh krogih so baje prepričani, da je dogodke v zadnjem času edino zakrivila slabost in popustljivost kneza Svjatopolka-Mirskega. Uspehi, ki jih je dosegel Trepov pri svoji vladi, se smatrajo za dokaz, da lahko močna roka vse izvrši. Da bi se uvedla diktatura, na to nikdo ne misli, pač pa se razpravlja v načrtu, da bi se uvedlo odgovorno ministristvo.

Glas iz Senožeč.

Kakor znano se snuje in pripravlja pri nas Marijina družba. Je šele v porodnem stanju, ali že se kažejo na nebu znamenja, da hoče nepremišljeni naš kaplan vulgo »klofutar« ustvariti pri nas polagoma razmere slične onim v Gočah in Knežaku, iz kojih naj se razvije počasi kot obvezni predmet naših »v Kristusu prenovljenih žen in devic« — tolovajstvo. Dokaz, da ne pretiramo, je lahek. — Pred kratkim je neki poznavatelj slaboglasnega in radi pohujšljivega obnašanja v Mirni peči takorekoč za kazen sem premeščenega kaplana Kleindiensta podal obniti, ki ga še ne pozna, v velikih obirih njegovo nelepo fotografijo in mu namignil, da naj ne hodi na solnce, ker ima preveč masla na glavi. Povedalo se mu je, da tega enostavno ne trpimo, da bi snoval v Senožečah Marijino družbo duhovnik, ki mu v Mirni peči niti nedolžna šolska mladina, izročena mu v dušno oskrb, in za kogo bo enkrat dajal odgovor pred večnim sodnikom, ni bila sveta, da ne bi pred njo z baje krasno in zaljubljeno učiteljico Minko G. ne uganjal na svetih šolskih tleh svojih ljubezenskih »špasov«, katere vsak kmetski fant prihrani za na noč; razumeti se mu je dalo, da nikakor ni pripraven za voditelja Marijine družbe, on, ki je ob belem dnevu klofutar na javni cesti predsednika krajnega šolskega sveta mirnopeškega, ker se je pa tri župniku pritožil nad kaplanovim pohujšljivim obnašanjem. In ta predsednik ni bil morda kak »brezveren« liberal, ampak pobožen katoliški mož! Ta pretepaški »dušni pastir« je za to klofutanje prišel na zatožno klop novomeške sodnice. Ali ko so se mu začele tresti hlače pred »ričetom«, je prišel z izpovedjo, da je bil do nezvesti pijan takrat, ko je svojemu predstojniku priložil klofuto. — Lep namestnik Kristusov to, ki se pri belem dnevu »nažehta tega boljšega« do nezvesti in klofuta ljudi, ki so govorili resnico. Zato je moral ta vsled »klofutomanije« splošno nevarni »pastir« zapustiti svojo »čredo« in sedaj smo dobili tu sem vsled nezapopadljive modrosti ljublj. škofa tega pretepaškega kaplaneta. Lepa hvala! —

Ampak motil bi se, ki bi mislil, da se je ta »turn kralja Davida«, odkar je tu med nami, kaj spokoril in poboljšal! Kaj še, še poslabšal se je! Da se škofu prikipi in nasuje nekoliko peska ljudem v oči ter poskrije s tem nečedne svoje prejšnje grehe, ne pa da bi naše ženstvo po Mariji pripeljal zopet nazaj h Kristusu kralju, začel je znova Marijino družbo. Pa kako? Najprvo, čim je videl, da ga noben boljši človek

tako ljubil, da bi raje cel dan nič ne jedel, kot da bi njega izgubil. »Naposlend mi je poginil, revež, in jaz sem bil res toliko junak, da sem še tisti dan se naložil do sitega. Umrlemu kanarčku sem pa zložil v čast in spomin krasno elegijo.«

»A elegijo!« je ponovil pater gvardijan in pokimal z glavo. Videlo se je takoj, da ne ve, kaj je elegija.

»Iz koliko verzov pa obstoji elegija, pater gvardijan?« vpraša hudomušno pater Feliks, ki sedi tri glave za patrom gvardijanom.

»Elegija?« in pater gvardijan je postal še bolj rdeč, kot je navadno.

»Da, elegija!« pravi pater Feliks, »saj to vendar veš?«

»Vedel sem že, pa —«

»Pa si pozabil revež!« se mu je rogal pater Feliks; »kaj pa, če nisi nikdar vedel?«

To je bil pater gvardijan v škripih!

»No če nisi nikdar vedel, pa pozabiti ni bilo treba,« se je smejal pater Feliks in z njim vsa samostanska družina razun patra magistra, ki menda tudi ni vedel, kaj je elegija.

Kdo bi torej vzpričo teh dogodkov mogel zahtevati od mene, da bil šel ob 9ih spat in zaspal? (Dalje prih.)

ne jemlje resno, se je vrgel z vso težo svojega »žeganega« telesa v naročje tiste Slovenecem sovražne rodbine, ki je za cel naš okraj pravi »nabodiljotreb«. In sedaj se je združila cela tuk. medicinska fakulteta, na čelu ji »homeopatski dohtar« imenovan tudi kaplan »klofutar« skupaj s pobratimom pobožnim »Oberlufinženierjem« in posestrimo ter bodočo prednico Marijine družbe po domače »punco z belimi rokavicami«, ki so se začele vsled zadnjega dopisa v »Narodu« spremenjati na rjavo ali kaj že, ter s skupnimi močmi zbirajo v potu svojega obraza in zvezani v znamenju krščanske »ljubezni« material za bodočo Marijino družbo. In tako roma »pobožna« ta trojica liki apostolom po fari od od kraja do kraja, od hiše do hiše ter širi vzneseno besedo božjo in ž njo kraljestvo Gospodovo. —

Pravijo, da je pri tem »utrudljivem« delu posebno goreč misijonar bivši železnični uradnik, ki se je pozneje posvetil tehniki in jo v par mesecih »absolviral« s »sijajnimi« uspehi in ki je danes našega okraja »Oberlufinženier«. Hoče na vsak način, da se osnuje tudi moška Marijanska kongregacija ter se že sedaj puli in peha za čast, biti nje bodoči prednik. — Naravnost v srce pa segne človeku ganljivi pogled na izvoljeno to trojico, ki je istinito pravi steber svete naše vere! Kar »švicajo« same pobožnosti in vdanosti v voljo božjo. Ženski pripravljali odbor ima po § 2 društvenega zakona svoje zaupne shode v znani večji žalostnega spomina za kaplana. Potrebne žegne donaša v spremstvu z »dohtarico« kaplanova »tetka«. Moški odbor pa se — čast vrlim in zavednim senožečkim fantom, ki ne marajo za kaplanove primodarije — že ni mogel sestaviti. Govori se, da ako se sploh sestavi (menda kaplan nič kaj ne mara konkurentov pri puncah?), bode imel seje v »Utihi nad mostom«. Oberlufinženier je dobil že migljaj, da izdela »plane« za sestavitve. Tudi svet se že baje kupuje za bodoči »Marijin dom«. S tem bo združen »špital« za eventualne »nesrečice«. Apoteko bo prevzel v tem poslu že »izvežbani« ženjajni »Oberinženier«. Zdravil bo kar g. »homeopatski-dohtar« sam brez priči. V posebno težkih slučajih pa bodo klicali dekana tuk. medicinske fakultete, o katerem se splošno govori, da dobi vsak čas papežev red »pro ecclesia et pontifice«. Nato ga koj postavijo v zaslužni pokoj, katerega mu v imenu bolnikov iz srea privoščimo. Stregla bo znana »prefrigana copernica«, ki bi bo obenem »med nami rekoč« poskrbela, da bo apoteka založena vedno z imenitnimi »ščavonskimi rečnjami« iz Trsta. . . . Ker bo ta lekarna svoj delokrog lahko razširila tudi izven »špitale« in ker imajo »ščavonske medicine« vedno svoj velik uspeh, bo lahko konkurirala z obstoječo »domačo lekarno«, s čimer se bodo obenem zboljšale naše žalostne zdravstvene razmere. In hitro se bo tudi umrljivosti zmanjšala za najmanj deset odstotkov. In to, ljubi bralci, ni malenkost.

Rekli smo gori, da pridejo časoma na dnevni red tolovajstva. Po občini namreč že švigajo od kaplana in njegovega z očali oboroženega pobratima navdahnjene dopisnice in brezimna pisma, v katerih se preti poštenim ljudem z gnili majci in klofutam, ter dajejo častitim osebam imena kakor cigani, prazne hlače, napihnjene žabe in več drugih, ki jih dostojen človek ne spravi iz ust. Z eno besedo, za občino in sploh cel okraj jako zaslužne osebe se sramote na najnesramnejši in vprav pobalinski način. Pri tem se zlasti odlikuje tista »devica«, ki pri kaplanu igra prvo vlogo ter kaže posebno izkušnost v rečeh, ki ne služijo v čast nobeni mladenci najmanj pa še »Marijini hčeri«, ki bi morala biti kristalizirana katoliška čednost. Vse se pa skuha v imenovani večji poleg nepatentiranega »pankeltja«, na kar slav. tuk. orožniško postajo že vnaprej opozarjamo. Že pretečeno nedeljo je bil domemben napad in sicer za enkrat »z metlicami«. Ali ponesrečil se je. Imena slavnih štirih napadalk, ki so vse v Marijini družbi in delajo vso čast ljublj. škofu ter vrhovnemu protektorju tacih družb, se že nahajajo v žandarmerijskem albumu. Tudi stoji pod posebnim nadzorom krajevnih policije. — Javnost bo gotovo zelo zanimalo vedeti, da ima naš novi »pastir« po pismenem izreku imenovane prve device in »sosester v Mariji« »polne hlače« in da je bil to povod, da se je zapisala v M. družbo. Kakor vse kaže, bo torej ta maziljenec z imenitnimi svojimi »polnimi hlačami« nekatere naše »punce« tako navdušil, da bodo v kar najkrajšem času hladile svojo navdušenost pri »ričetu v kehi«. Posebno tisti »prvi« povemo, da padajo priimki, ki jih daja v celom okraju visokospoštovani in mnogozaslужni osebi, glede katere ne bo nikdar zaslužila obrisati ji prah raz čevljev s svojimi »belimi rokavicami«, z vso silo nanjo samo nazaj in da se bo ta »punčara« enkrat ujela

tako temeljito, da bo pomnila vse življenje. Skrbeli bomo, da se tisto pismo v dokaz »čiste nedolžnosti« njene predloži v posebni deputaciji škofu, predno iz nje naredi prednico M. družbe. Našim vrlim fantom pa povemo, da jim je zadevno pismo neke na razpolago, da bodo vedeli kako prakso ima ta »punca«. Ne kaže drugega, da jo pošljemo v prihodnjo naborno komisijo. Škofu pa svetujemo, da posihmal skrbi v »lemenatu« za boljšo hrano, da bodo prihajali med svet kaplani, ki jih je »veliko v hlačah« ker le takim se posreči Marijina družba po izreku naših prvih devic. Zdaj še le vemo, zakaj se prejšnjemu g. kaplanu pri vsej njegovi resnični pobožnosti in sveti vnemi ni posrečila ista ideja. Bil je »praznih hlače«. In s tem je rešena ta težka uganka. Torej »polne hlače« novo uspešno sredstvo za snovanje M. družbi.

Toda kot duhovni voditelj se naš novi »pastir« zna prikupovati svojim ovčicam še na razne druge načine. Nauki naše svete vere namreč uče, da kdor je veren človek, je že po sebi tudi dober narodnjak. To se pri našem kaplanu zlasti imenitno potrjuje, ker ima časa na dan skoro 23 ur, se rad vozi s svojim pobratimom — Oberlufinženierjem, ki ima časa na dan ravno 24 ur, v prijazno vasico blizu Senožeč. Tam se dobi dobra jed in pijača in prav čisto človeško je, da se postane počasi dobre volje. Ali tudi v »fajhtnem« položaju človeku ni vse dovoljeno. In tako tudi našemu kaplanu pri takih prilikah zamerimo, da sedi v intimnem prijateljstvu zvezan ob mizi, kadar »pobratim« zmerja in psuje Slovence z »Win-dische Hunde« in meje razmizo žvepljenice, če so slučajno Ciril-Methodove! Lep Kristusov namestnik to in »dober Slovenec«, ki pusti zmerjati svoje farane s »slovenskimi psi« in še to od človečeta, ki živi na stroške zdravstvenega okrožja v slov. deželi! Ali mu bodo Marijine device tudi obljubile, da ga ponese s silo iz Senožeč in ga zmerjale z ciganom, kakor so to zapretele nekemu drugemu. . . In ta kričaje je prvi »devičar!« Rad obljubuje tudi klofute poštenim ljudem v navzočnosti kaplana »klofutarja«, vsled česar tudi njega s kaplanom vred toplo priporočamo slavnemu žandarmeriji. Torej čujte v znamenju klofut, polnih hlače, gnjilih jaje, metlice, anonimnih pisem in psovka la »Windische Hunde« in s pomočjo hijen, ki režejo raz grobov ranjelih hlevcev. . . se snuje pri nas Marijina družba! In potem naj se najde še kdo, ki nam zameri naš boj proti nji? Tak človek pač ni vreden več imena poštenega človeka! Nikdar zato ne bomo nehali to družbo in nje duhovnega voditelja slikati v pravi luči. Ponavljamo, da je kaplanova Marijina družba prava politična igrača in samo pristno norčevanje iz reči, ki bi mu kot duhovniku morale biti svete. Kaplan »klofutar« se rad raz leco pritožuje, da noben božji človek ne hodi v cerkev. Ali povemo ne njemu, ampak škofu samemu, da dokler ne bo jel pošiljati iz svojega »lemenata« med svet bolj olikanih in globlje izobraženih ljudi, pri tem tudi ostane. Kajti tem ljudem je postopanje in politična agitacija prva reč, resnična čast božja pa zadnja. Celot papež Pij X. je mnenja, da je duhovščina mnogokrat sama kriva, da se lajki boje cerkve, ker je le preveč lenobna in v sren sprijena. Dušni pastirji naj se pred vsem sami poboljšajo in v dejanjih pokažejo, kako izvršujejo vznesene nauke našega božjega Zveličarja, potem se bodo šele začele zopet polniti cerkve. Do takrat pa naj tudi naš kaplan bo zadovoljen, če ga hodi iz boljših krogov poslušati in ogledavat kvečjemu še kaka zaljubljena učiteljica, kateri pa to v nje lastnem interesu odsvetujemo, ker bi znala postati tako počasi še — Slomškarica. . . kaplanu pa, ki je ravnokar prišel iz Trsta (oho!) svetujemo, da naj razlaga raje našim ljudem Kristusov nauk »Moli in delaj« in zelo mu bodo hvaležni zlasti naši gospodarji, katerim odvaja s svojo Marijino družbo le delavne moči od doma, ki so že itak redke in drage. Naj se doma lepo raje malo več uči, da bodo njegove pridige bolj temeljite in ne tako plitke, potem bo postal res pravi apostol miru in sprave v duhu Gospodovem, ne pa sejalec razdora in pogabe. Do svidenja, pa brez zamere!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 29. julija.

— K slavnosti odkritja

Prešernovega spomenika je povabil odbor občinske zastope Moske, Petrograda, Krakova, Lvova, Prage, Zagreba, Belgrada, Sredca, Cetinja, Ljubljane, Kranja in Vrbe; potem rektorate vseučilišč: v Moskvi, Petrogradu, Kazani, Harkovu, Odesi, Kijevu, Jurjevu, Varšavi, Krakovu, Lvovu, Pragi,

Zagrebu, Belgradu in Sredcu, ter končno predsedstva: Imperatorskoj akademiji nauk v Petrogradu, Poljske akademije v Krakovu, Císáte Františka Josefa české akademie pro vědu a umění v Pragi, Jugoslavenske akademije za znanost i umjetnost v Zagrebu, Srpske kralj. akademije za znanost i umetnost v Belgradu, Mačicy Serbskoje v Budyšinu, Galicko-ruskoj matice v Lvovu, Naukovago tovaristva imeni Ševčenka v Lvovu in Muzejske spoletnosti v Turčanskem Sv. Martinu.

— Odbor za postavljenje Prešernovega spomenika prosi nas opozoriti vsa narodna društva, naj svoje priredbe in zabave uredijo tako, da ne bodo kolidovale s slavnostjo odkritja spomenika dne 10. septembra t. l.

— Odkritje Prešernovega spomenika bo začetkom meseca septembra. Ne dvomimo, da bo slavnost velikanska, ali treba je, da ne bo omejena samo na Ljubljano. Vsa Slovenija naj tisti dan praznično obhaja, vsa Slovenija naj se zaveda pomena tega dne. Ni je še bilo tako lepe prilike, kakor je ta, da tudi širši narodni krogi spoznajo kaj je Prešeren slovenskemu narodu. Zlasti pa je treba skrbeti, da se slovenski mladini vtisne neizbrisno v spomin ta dan. Ob času razkritja Prešernovega spomenika se mora vsa slovenska mladina seznaniti s Prešernom. Spoznati mora pomen njegovega delovanja, spoznati njegovo življenje in spoznati njegova dela, kar jih je zanjo primernih in mladini razumljivih. V to svrhu je »Društvo slovenskih književnikov in časnikarjev« sklenilo, izdati poljuden, v prvi vrsti mladini in preprostemu narodu namenjen spis o Prešernu in je to nalogo poverilo uglednemu pesniku in pedagogu Eng. Ganglu, ki je sestavil res mojsterski spis o Prešernu. V tej knjižici bo popisano v poljudni obliki Prešernovo življenje in pojasnjen bo pomen Prešernov za slovensko pesništvo in za probujlo slovenskega naroda. Vpletene bodo v ta spis najlepše izmed tistih Prešernovih poezij, ki so razumljive mladini in preprostemu narodu, knjižica pa bo okrašena z lepimi ilustracijami. Opozorjamo že danes slovensko javnost na to knjižico. Prodajala se bo po kar mogoče nizki ceni, ker le tako je mogoče, da se razširi. In razširiti jo je treba po vsi Sloveniji, spraviti jo je treba v vsako vas, v vsako hišo. Tudi najubožnejši slovenski otrok mora poznati Prešerna in v najzaprščenejši slovenski vasi naj vedo, kaj in kdo je bil Prešeren. Zato apeliramo na vse slovenske rodoljube, naj pomagajo razširiti ta spis. Ljubljanski mestni šolski svet je dal sijajen zgled vsem drugim šolskim svetom. Upamo, da bo vsak krajni šolski svet na Slovenskem skrbel, da dobe šolski otroci brezplačno ta spis. Skrbelo se bo, da bodo dobivali krajni šolski sveti Ganglovo knjižico o Prešernu po znižani ceni in prosimo gg. učitelje, naj brez odlašanja provzročijo dotične sklepe. A tudi županstva in posamezni rodoljubi naj store, kar je v njih moči, da pride ta lepi spis med narod, tako da bo res ves narod poznal svojega največjega sina.

— Na ljudski veselici v korist Prešernovega spomenika skupljeni denar je natančno preštet in sortiran. To je bilo ogromno delo. Kosmatega dohodka je bilo okroglo 26000 kron — večinoma drobiža. Lahko si je torej misliti, koliko je bilo opravila, predno se je to preštetlo in pregledal vsak novce. Pri takih prilikah je namreč potrebno, da se vsak posamični novce pregleda, kajti izločiti je treba vse nepravilne novce. Med Lahi je stara navada, da se pri takih prilikah iznebe neverjetnih množin ponarejenega denarja pri Nemcih pa igrajo takorekoč spielmarke veliko vlogo. P. te. veselicah je natančno ogledanje prejetega denarja popolnoma nogoče, in ljudje to radi odložijo, da plačujejo s slabim denarjem, po spielmarkami. Med ogro. o. v. bi ga na ljudski slavnosti ISultan je

biža ni bilo ne enega ponareje-
nega denarja, ni bilo niti ene
spielmarke. Oddan je bil samo eden,
in sicer pristen goldinar, ki je imel
malo luknjico in pa eden tudi pristen
švicarski nikel za 20 centimov. To
je nekaj naravnost čudovitega in se
morda še nikdar ni primerilo pri
kaki tako veliki slavnosti; to je tudi
dokaz, da so ljudje prišli na veselico
iz resnične navdušenosti za njen
namen in da bi si vsakdo štel v
greh, če bi bil oddajši kak slab de-
nar, oškodoval fond za Prešernov
spomenik. Na tem slučaju se najbo-
lje vidi razloček med liberalci in
klerikalci. Na veselici je šlo za
idealno svrbo liberalcev — in oddan
ni bil ne en slab denar, pri »ofrihi«
po cerkvah pa gre za idealne
namene klerikalcev in zato je med
nabranim denarjem vedno vse polno
— knofev. Kadar je »ofera«, je v fa-
rovžu vedno vse pokonci. Slovesen
je moment, ko prinese nabrani de-
nar v farovž in ga stresejo na kako
servijeto ter začno sortirati. Navzoči
so fajmošter, kaplan in kuharica. Pri
vsakem knofu jih obide sveta jeza,
pri vsaki spielmarki se togote, da
ljudje nimajo nič smisla za »božjo
čast«. Pri tem ugibajo na dolgo in
široko, kdo da utegne biti tisti hu-
dobnež, ki je za čast božjo daroval
knof. Pri tem ima kuharica seveda
glavno besedo, ker ta ve natančno,
kdaj in kje je bilo kupljeno kako
število knofov in kake vrste knofov
imajo pri posameznih hišah. Vse
tež nevolji pa se pri ofru dobijeni
knofi sčasoma do zadnjega porabijo.
Zgodi se namreč prav pogostoma,
da se gospod fajmošter ali gospod
kaplan pri kosilu tako namlati, da
se odtrga kak knof. »Mica, prišle«
se glasi tedaj zapoved in Mica pri-
nese pri ofru dobijene knofe in izvrši
potrebno, četudi časih nekoliko deli-
katno delo. Tako se porabijo tudi
knofi, ki so bili darovani pri ofru,
če ne za božjo čast, pa vsaj za zu-
nanjo ornamentalno duhovskih posod.

— **„Edinost“ vprašuje:**
»Ali smo se mi tržaški Slovenci res
podali v zavienost od Veneziana, ali
smo res odnehali od boja proti Ita-
lijanom in v dokaz, da se to ni
zgodilo, se sklicuje na razgovor dr.
Rybača z dopisnikom narodnih pra-
ških »Narodnih listov«. Kar je rekel
dr. Rybač je vse resnično, resnično
je pa tudi, da »Edinost« ne po-
stopa tako, kakor bi bilo po tej
izjavi dr. Rybača potrebno. Uvideva-
mo, da slovenski poslanci v tržaškem
dež. zboru ne smejo nastopati izzi-
vajajoče, ker bi se s tem izpostavljali
samo laški brutalni sili, lahko pa bi
vendar kritikovali in se v primerni
obliki vojevali proti Italijanom. Zlasti
lahko pa bi to storila »Edinost«. Ali
»Edinost« je sploh nehala pisati
proti Italijanom, kritikovati njih
delovanje in poročati o njih početju.
»Edinost« ima za vse mogoče stvari
prostora, zlasti pa za namenoma
napačno informiranje o kranjskih
zadevah in za zdražbarstvo o kranj-
skih stvareh, samo ne za boj z Ita-
lijani.

— **Škofovi zavodi v Št. Vidu.** Škof je za svoje zavode v Št. Vidu beračil okrog ljudi s finimi
pretvezami in mastnimi obljubami.
Prperosti posestniki in obrtniki, ki
so poslušali škofov in njegovih pri-
ganjačev glas kot božji glas, pripo-
vedujejo: »Za zavode sem dal 5 gld.,
da bo moj sin potem zastoj v njih,
kakor so rekli naš župnik, ko so
pohirali zanje. Sosed je pa dal 10
goldinarjev, ker ima dva sinova, ki
pojdetta oba v škofove zavode za-
stoj, da se tam izšolata«. A zdaj
vidijo ljudje, kako so bili za-
peljani in goljufani. Duhovniki
sicer še vedno kvasijo o dobrotah
škofovih zavodov za naš narod, a
še morajo povedati bridko resnico,
da mora vsak Kranjec plačati za
svojega sina po 20 gld. na mesec,
če hoče, da bo deležen teh dobrot,
tudi če mora tudi najbolj vernemu pri-
jatelju duhovske suknje odpreti oči
in mu škofovi zavodi niso nikake do-
ničme, za nikogar, nego da imajo ja-
lana. Škamen, poveljati škofovo
brošuro o anje kot jako plodo-

nosno, to pa na rovaš že itak
izsesanega ljudstva. In vendar
se še najde tuintam kdo, ki slika
našega škofa kot svetega cerkvenega
kneza, ki mu je mar dušni in te-
lesni blagor njegovih podložnih. Za
dušni blagor mu ni mar, ker vtika
v verske zadeve prismojeno kleri-
kalno politiko, za telesni pa tudi ne,
ker hoče s izsiljenim ljudskim denar-
jem svojo »slavo« okrepiti. Ako na-
žene škof v svoje zavode 400 di-
jakov in če vsi plačujejo po 40 K
na mesec, šele potem bo pokrit
proračun, ki znaša letnih 160.000
kron! To je minimalna svota in se
bodo stroški najbrž še zvišali. Dr.
Bonaventura ve in mora vedeti, da
leži prokletstvo že od začetka na od
njega zapčetem delu, a on je trmo-
glav in hoče s svojo trdnostjo
skozi zid. Ne pomisli pa ne, da mu
ta trdoglavost prinese sado, ki
bodo ravno tako vsi piškavi in gnili,
kakor je bilo piškavo in gnilo seme,
katero je zasejal.

— **Društvo katoliških ro-
kodelskih pomočnikov v Ljub-**
ljani ima pravila, ki se prav nič ne
ujemajo z demokratičnimi načeli, o
katerih duhovščina tako rada govori.
Tako določajo pravila, da mora pred-
sednik biti vedno duhovnik in da
mora volitev predsednika potrditi
škof. S tem so člani prikrajšani v
svoji najvažnejši pravici. Demokrati-
čno to ni, kajti demokratično načelo
zahteva, da naj društveni člani sami
neovirano odločajo o vseh društvenih
zadevah. Ali člani sploh nimajo v tem
društvu ničesar odločevati, člani sploh
nimajo nikakih dejanskih pravic.
Vsak društveni sklep je namreč ne-
veljaven, če ga predsednik-duhovnik
ne odobri. Vse društvo je torej v ro-
kah predsednikovih, in zgodi se to,
kar hoče predsednik, pa če se vsi
člani na glavo postavijo. Dokler je
bil rajni prof. Gojzda predsednik,
ni bila to nikaka ovira. Gojzda je
bil razumen in častivreden mož, in
si je pridobil nepozabljivih zaslug za
to društvo. S člani je bil vedno v
soglasju in užival je popolno zaupanje
in spoštovanje vseh članov. Skrbel je
tudi za to, da se društvo ni nikdar
zapletalo v politične borbe, nego ostalo
tako, kar naj bo po svojih pravilih. Ko
se je iz političnih nagibov in v poli-
tične svrhe ustanovila »Krščansko-
socialna zveza«, so različni klerikalci
pač poskušali tudi društvo rokodel-
skih pomočnikov spraviti pod zastavo
sv. Mihelja, ali prof. Gojzda, čeprav
je bil sam duhovnik, se je temu od-
ločno ustavljal in se ni čisto nič zme-
nil za Krekovo in Smolnikarjevo za-
merno. Klerikalci so od tedaj kaj grdo
gledali društvo »Katoliških rokodel-
skih pomočnikov« in tudi profesorja
Gojzda samega, društvu pa to ni
škodovalo. Nadaljevalo je svojo pot
in se lepo razvijalo. Zdaj pa se kaže,
da se bližajo tudi temu društvu vi-
harni časi. Društvo ima novega pred-
sednika in ta skuša na različne na-
čine spraviti društvo v klerikalni ta-
bor in je potisniti pod vodstvo »Krš-
čansko-socialne zveze«. Seveda »Dru-
štvo rokodelskih pomočnikov« ima
lepo hišo in lepo premoženje, »Krš-
čansko-socialna zveza« pa nima nič
drugega kot zastavo sv. Mihelja. Zdaj
se »Društvo rokodelskih pomočnikov«
pripravlja na proslavo jubileja. To
priliko bi klerikalci radi porabili za
svoje namene. Društvo je na svoj
jubilej povabilo samo enaka društva,
a vendar se mu občasno na suknjo
vsa druga klerikalna društva, dasi jih
rokodelski pomočniki ne marajo.
Očitno je, da se hoče iz slavnosti
»Društva rokodelskih pomočnikov«
napraviti klerikalna slavnost. Svarimo
»Društvo rokodelskih pomočnikov«, ki
ima med meščanstvom toliko simpatij,
naj se ne da speljati na led, sicer pa
si pridržujemo pravico, da, če bo
treba, še natančneje pojasnimo, kake
spletke se delajo, vse v namen —
zadušiti »Društvo rokodelskih pomoč-
nikov« in napraviti »Krščansko-soci-
alno zvezo« za gospodinjstvo v hiši ro-
kodelskih pomočnikov.

— **V zavodu Salezijancev**
nimajo zdaj predstojnika. Zavod ima
namen vzgajati zanemarjeno sloven-
sko dečo. Ta namen se more vendar

le doseči, če je vodstvo v narodnih
rokah. Prvi predstojnik pri Salezi-
jancih je bil tujes brez narodnosti,
neki Visintainer, o katerem se
ni vedelo, je-li Italijan ali Nемец, le
to se je vedelo, da ni Slovenec in
da ne ljubi Slovencev. Drugi pred-
stojnik je bil pred kratkim umrl dr.
Festa. Ta je bil odločen, fanatičen
Italijan in ko bi ne utonil — kdo
ve, kako bi bil v salezijanskem za-
vodu še napravil, da bi isti postal
italijanska trdnjava. Zdaj se gre za
to, da dobi umrli dr. Festa nasled-
nika. In glej, zopet hočejo za pred-
stojnika napraviti slovenskega jezika
nezmožnega Italijana. Slovence, ki
so v tem, redu potiskajo v ozadje —
Italijane pa silijo v ospredje.

— **Zopet dva na „smrtni
postelji“.** Poroča se nam: Kon-
sumno društvo v Toplicah pri
Novem mestu in ono v Starem
trgu pri Ložu sta pasivni. Prvo
je osnoval kaplan Peter Jane, kate-
rega ljudje že kolnejo, ki je pa zato
avanziral do kateheta pri Uršulinkah
v škofjeloškem samostanu. Njegov
naslednik je pri društvu Janez Sitar,
župnika Podboja verni hlapec, ki se
je z njim zdaj dal voliti v občinski
odbor. Upravitelj toplic mu je pred
tremi leti prepustil prevažanje topli-
čarjev med Stražo in Toplicami, v
zahvalo mu je klerikalec Sitar ljudi
odvajal v svojo klerikalno bez-
nico. Zdaj mu bo upravitelj naj-
prvo vožnjo odvezl, potem bo po-
žrešni Sitar s konsumom v zrak zle-
tel, nazadnje mu ne bo drugega ostalo
kot porednega Ribničana Podboja —
blažen žegen. — Iz Starega trga
se škof ne upa kaplana Haupt-
mana proč dati, ker bi takoj
vsa organizacija s konsumom
vred v zrak zletela, ie Haupt-
man tišči še k tlem žrjavico, da ne
bruhne plamen kvišku!

— **Sloveči fizijolog Ver-
worn,** Haecklov pristaš, piše v
»Naturwissenschaft und Weltan-
schauung« (1904 p. 34) o človeški
duši sledeče: »Ker nastajajo psihični
doživljaji posameznika le pod poseb-
nimi zakonitimi odnosi, zato pone-
hajo duševni doživljaji pri vsakršni
izpremembi teh odnosov, kar se
neprestano dogaja že tekot življenja.
Vsed telesnih izprememb pri smrti
pa nehajo ti odnosi popolnoma.
Nikak občut, nikako duševno pred-
stavljanje, nikako misel in nikako
čustvo posameznika se ne more več
poroditi. Individualna duša je
mrtva«.

— **„Nemški dom“ v Celju.**
Z velikanskim hrúšdem in truščem,
z bahatim pompom so praznovali
»nemški« Celjani v sredo vložitev te-
meljnega kamna za svoj »Deutsches
Haus«. Prišel je ob tej priliki dunaj-
ski pevski klub »Schubertbund«, da
jim je delal štafeto, da so mogli z
večjo aroganco križati v svet o nem-
škem Celju. Vkljub temu je pa bila
ta »slavnost« tako klavrna, da bolj
ni mogla biti. Sicer so visele z mest-
nih in nekaterih drugih hiš vsenem-
ške cunje, sicer so divji »heilkli-
ci« plašili vrabce na strehah, sicer so
nastopali postopači in drugi govor-
niki, ki so pravili, da se morajo Slo-
vencem glave razbiti, a vse to ni
moglo »slavnosti« napraviti dostojne.
To so izprevideli tudi dunajski »Schu-
bertbundovci«, ki so jim nemške
franje obesile take hrastove vence
okrog vratu, da so se komaj gibali,
in ki so se izrazili, da so heil po-
zdravi vsi plašani; pri pogledu na
vsenemške cunje jim je pa igral bide-
dek nasmeh okrog ust, ker so se prav
gotovo spominjali besedi nemškega
pesnika Heineja: »Mein Affe! Bin Dir
hold, denn auf Deinem haarlos le-
dern abgeschabten H... trägt Du
Farben, die ich liebe. Liebe Farben
schwarz-rot-gold, diese Affenstee-
kouluren!« Barve opišjega sedala!
Dunajčanje so bili beznih hajlovec
tako siti, da so jim ušli in se jih je
nekaj prišlo krepčat v slovenski »Na-
rodni dom«, katerega so prav zado-
voljni zapustili. Ko so jih pa v sredo
zvečer celjski renegete med razvali-
nami starega gradu napojili s kisló
dobodro in jim s silo pripeli frank-
furtarska znamenja na prsi, so ube-

žali Dunajčanje svojim gostiteljem,
ko so v mesto prišli, in jo po najbolj
skritih ulicah ubrali proti kolodvoru,
da so se brž odpeljali, ker jih je bilo
sram, da so zašli med tako tolpo. In
če bi »Schubertbundovci« še vedeli,
da ima »Deutsches Haus« že zdaj, ko
ga še nikjer ni, pri celjski mestni
hranilnici dolga 384.680 K, pri ma-
riborski pa 44.800 K, skupaj torej
429.480 K, ne bi prišli pomagat
slaviti vložitev njegovega temeljnega
kamna. Slovencem pa naj bodo im-
pertinentne besede pred stavbiščem
nemške hiše »Durch muss des Kieles
Erz« v bodrilo, da se s podvojenimi
silami upro nemškemu navalu na
Spodnji Stajer.

— **Zaročil se je** gosp. Albin
Zajec o kr. računski asistent z gos-
podo Eiso Treo. hčerke iz ugledne
rodbine Simona Treo, stavbica v
Ljubljani.

— **Poročil se je** danes trgovec
g. Oroslav Varovšek z gospo-
dično Mihaelo Frančičovo.
Čestitamo!

— **„Ljubljanski Sokol“** ima
v št. 7. naslednje vsebine: 1. Zgod-
vina Sokolstva. 2. Praste vaje. 3. Pra-
vila. 4. Zveze slovenskega Sokolstva.
4. IV. sestanek sokolskih načelnikov
in vaditeljev. 5. Raznosterosti.

— **Velika ljudska vese-
lica** pevskega društva »Ljubljane«
na katero slavno obdobje se en-
krat opozarjamo, se vrši jutri na
»Zelenem hribu« in je nje pričetek
ob 4. uri. Ker bo nudila ta veselica
članistvu mnogo zabave, in je jutri
tudi, bobi v fari je pričakovati ogromne
udeležbe. Vstopnina znaša 40 v. za
osebo, otroci do 10 let pa so
prosti.

— **Pevsko društvo „Sla-
vec“** priredi dne 13. avgusta
gospodinsko veselico v gozdju
Čončkove restavracije pod Rožnikom.
Dne 20. avgusta pa je celodnevno
društven izlet na Vrhniko.
Več o obeh prireditvah prihodnjič.

— **Dramatična šola za
dame.** Gospe in gospodične, katere
žele še pristopiti k pouku v drama-
tično šolo, vsprejema vsak ponedeljek,
sredo in petek gospa Danilova v
»Narodnem domu«, soba dramatič-
nega društva. Pouk je ob 8. uri zve-
čer. Za privatne in posebne ure za
dramatično umetnost sprejema tudi
gospa Danilova vsak dan od 4 do 7
ure popoldan, Gospodske ulice 6
I. nadstropje. Pouk je brezplačen.

— **O sprejemu gojenk v
gospodinsko šolo c. kr.
kmetijske družbe kranjske
v Ljubljani.** Meseca oktobra se
otvori osmi tečaj gospodinske šole, ki
bo trajal 12 mesecev. Gojenke morajo
stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom
čč. sester iz reda sv. Frančiška.
Zavod je v posebnem posloju poleg
Marijanišča na Spodnjih Poljanah v
Ljubljani. Pouk, ki je slovenski in brez-
plačen, zavzema poleg verouka, vzgoje-
slovja, zdravoslovja, ravnanja z bolniki,
spisja in računstva vse one predmete,
ki jih mora umeti vsaka dobra gospo-
dinja, zlasti se pa poučuje teoretično
in praktično v kuhanju,
šivanju (ročnem in strojnem),
pranju, likanju, živinoreji,
mlekarnstvu, vrtnarstvu itd.
Gojenke se istotako vežbajo v gospo-
dinskem knjigovodstvu ter v ravnanju
z bolniki in bolno živino. Gojenke,
ki se žele učiti nemškega
jezika, dobe v tem predmetu
brezplačen pouk in priliko,
da se v enem letu zadosti
privaditju nemškemu jeziku.
Gojenka, ki bo sprejeta v
zavod, plača na mesec za
hrano, stanovanje, kurjavo,
rasvetlavo, perilo, t. j. sploh
za vse, 30 kron, ali za ves
tečaj 360 kron. — Vsaka go-
jenka mora prinesiti po možnosti
naslednje obleke s seboj: Dve nedeljski
obleki, tri obleke za delo, dva para
čevljev, nekaj belih in barvanih jopic
za ponoči, štiri barvana spodnja krila,
dve beli spodnji krili, šest srajc,
šest parov nogavic, 10 do 12
žepnih robcov, šest kuhinjskih predpas-
nikov in tri navadne predpasnike.
(Predpasniki za delo se tudi priskrbe
v zavodu proti plačilu.) Če ima katere
več obleke, jo sme prinesiti s seboj.
Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodin-
sko šolo, morajo: 1. dovršiti že 16.
leto; 2. le izjemoma, v posebnem ozira
vrednih slučajih se more dovoliti spre-
jem mlajših učenk; 3. znati čitati, pi-
sati in računati; 4. predložiti zdravni-
ško spričevalo, da so zdrave; 5. predložiti
obvezno pismo staršev ali varuha, da
plačajo vse stroške; 6. zavazati se, da
bodo natančno in vestno izvrševale vsa
dela, ki se jim nalože, ter da se bodo
strogo ravnale po hišnem redu. Prošnje
za sprejem, ki jim je priložiti šolsko in
zdravniško spričevalo ter obvezno pismo
staršev, oziroma varuha, naj se pošljejo
do 15. septembra t. l. glavnemu
odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske

v Ljubljani. V prvi vrsti se v gos-
podinsko šolo sprejemajo deklice,
imajo domovinsko pravico na Kranjsko
če bo pa v šoli prostora, se bo
sprejemale tudi prosilke iz drugih de-
jav. Glavni odbor c. kr. kmetijske
družbe kranjske.

— **Pevski zbor, ki ne ek-
sistuje.** Po »Soči« smo svojčas
sneli, da je bil pri III. skupščini
»Zveze slovenskih pevskih društev«
Ljubljani zastopan pevski zbor, ki
eksistuje. Ta pevski zbor je bil goriški
»Slov. Čitalnice«, katere v resnici ni
pevskega zbora; vkljub temu je bil
na skupščini zastopan in zastopnik te-
neksistujočega zbora je bil izvoljen
celo odbornikom za Primorje. Na
vest nam je poslal odbor goriške
»Čitalnice« popravek, da ima goriška
»Čitalnica« svoj pevski zbor, ki obstaja
nad 40 let; pevske vaje ima, ko
pripravlja za kako čitalniško veselico.
Ko je ta minula, prenehajo tudi pev-
vaje. Na to izjavo pa piše »Soča«:
kole: »Glede na to omenjamo, da v
vsa Gorica, da »Čitalnica« nima
pevskega zbora. Nekdaj je res imel
pevski zbor, in treba je bilo le nazna-
čiti pevske vaje, pa so se sešli pevci
pevke, se vežbali ter nastopili. Dana-
nji dan pa je to drugače. Desetkrat
lahko naznanijo, da bodo pevske vaje
pa ne bo nobenega blizu, ker zbor
ni. »Zbor« je treba za vsako veselico
posebej skupaj zbornati. In tu so ve-
like težave, »pevovodja« se mora tr-
diti, da zbere z lepimi besedami neke
pevcev skupaj in pa nekaj pevk iz
»doma«. Poišče znanega profesorja, ne-
kega organista, kakega klerikalnega
učitelja iz goriške okolice, kakega št-
denta in če ni že drugače, mora
oder kot pevec tudi čitalniški sluga.
Težko jih je zbornati skupaj, še tež-
je izučiti, najtežje pa doseči z njimi ka-
uspehek. Ko je konec, se tak zbornati
zbor hitro razkropi s pobožno željo
sren, da bi dolgo, dolgo ne bilo zopet
nikake Čitalnične veselice. To je »Zbor
Čitalnice!« — Potemtakem ima goriška
Čitalnica res pevskega zbora, ki ne ek-
sistuje!

— **Častno svetinjo** za 40
letno službovanje je prejel vsled raz-
pisa deželnega predsedstva v Ljub-
ljani g. Juri Rimer, umirovljen
sodni sluga iz Ribnice, sedaj biva
v Ljubljani.

— **V gostilni pri »Sleper
Janezu«** na državni cesti proti Št.
Vidu bodo jutri 30. t. m. popoldan
praznovali otvorjenje nove dvoran.
Pri tej priliki bodo igrali šentvidski
tamburaši in bo pel »Žirovnikski
zbor«.

— **Iz Preske** se nam piše:
»Slovenskem Narod« od dne 22. t.
l. št. 166 se nekomu iz »Prek-
fate« čudno zdi, zakaj sem dne
junija s pevci sodeloval pri veselici
»Delavkega in izobraževalnega dru-
štva«. Ne čutim se napadenega, ve-
dar pa na vprašanje odgovorim, da
se razumemo. Ko me je naš gos-
p. župnik naprosil za sodelovanje s pe-
jem pri veselici, sem mu odgovoril,
da rajši sam napravim šolsko vese-
lico, da kaj dobim za siromasno šol-
sko knjižnico. Ko pa mi je obljubil
10 gld., katere uporabim za šolsko
knjižnico, sem mu splošno željo. In
pa me kdo zopet ne vpraša, kaj se
kupil za obljubljeni desetak, naj mi
povem, da nič, ker ga še nisem pre-
jel. — I. K. nadobuteli.

— **S Sore** se nam piše: Ni
preteklo mesec dni po osnovele
shodu kmetijske podružnice, na ka-
terem je govoril g. ravnatelj Pin-
amo že doživeli vesel dan, dan
vega obnega zbora naše podružnice.
Začetek nam kaže jako lepo priho-
dnost, kajti podružnica je pokazala
tako zelo živahno gibanje in vs-
stransko delavnost. Povabila je g. d.
Lapajneto iz Št. Vida, da je prede-
val o jetiki; predavanje, prav po-
ljudno in poučno, je velike važnosti
zlasti za nas, ker se vedno in vedno
pojavišjo novi slučajji jetike. Nadaj-
je govoril zelo zanimivo g. nadu-
telj Rojina iz Smartna pri Kranju
velikem pomenu čebelarstva za naš
ljudstvo. Obema gospodoma izrekam
na tem mestu še enkrat najtoplejši
zahvalo. — Udeležba je bila
velika in vse se je vršilo v najlep-
šem miru in redu, dasi je sku-
motiti neki pijanček, pristaš, a
Bencetov in »komedijantov«, na-
zborovanje. Pri tej priliki pa ga
ramo celo pohvaliti, kajti ni ga
treba metati iz prostorov, ker od-
je sam po nekaterih resnih opom-
nih. — Zanimanje je bilo jako
liko, zlasti med gospodinjami, kater-
se je udeležilo tudi precejšnjo
vilo. — Podružnica šteje še sedaj
postanku čez 50 članov in upamo,
da se v kratkem podvoji, kajti nav-
denje in ukazelnost med ljudmi
velika, kar je le še edini pripom-
dek kmetiskemu stanu v današ-
dobi, ko se že organizirajo vsi, tu
najnižji sloji. — Ob tej priliki iz-
kamo tudi iskreno željo, da naj
pridružio podružnici vai domači

— **Dalje v prilogi.**

braz ozira na domače strankarske razmere, nadalje vabimo tudi bližnje sosedje, da bomo skupno delovali v povzdigo kmetijskega stanu.

— Za volitev volilnih mož davčnega okraja Idrija v davčni družbi IV. razreda v Logatcu, so sklenili na svojem sestanku idrijski obrtniki priporočiti sledeče kandidate: gg. Rupnik Josip, Kogej Srečko, Kos Josip, Sinkovec Josip, Corn Andrej, Kerševan Josip, Gabrovšek Fran, Vidmar Peter, Prelovec Fran, Kovačič Ivan, Gabron Vinko, Stravs Fran, Stravs Mijo, vsi v Idriji, Lampe Ivan na Črnem vrhu, Kopač Anton v Novi vasi, Poženel Jožef v Sp. Idriji, Kajetan vitez pl. Premier stein na Jeličnem vrhu in Korde Ivan v Godoviču. Volitev se vrši dne 2. avgusta od 8. do 10. ure dopoldne v pisarni ces. kr. davčnega urada v Idriji. Volilni listek, na katerem se mora navedeti ime, posel in bivališče voljenca ter natančni in popolni podpis volilca, je v volilnem času izročiti osebno, iskazavši se z legitimacijsko listino, volilnemu komisarju, ali pa je volilni listek vpolati pred označenim časom z legitimacijo vred po pošti v frankovanem pismu, naslovljen na volilnega komisarja za to volitev. S časom, ko o kr. davčna oblastva čedalje bolj pritiskajo davčne zavezanke, je nujna potreba in stanovska dolžnost vsakega obrtnika, da se volitve udeleži in voli priporočene sotovarise!

— Občinski odbor idrijski je imel v četrtki 27. t. m. sejo, kjer je prisostvoval tudi okrajni glavar v Logatcu, gosp. J. Kremenšek, kot predsednik okrajnega šolskega sveta, ker se je sklepal glede prispevanja idrijske mestne občine za gradbo novega šolskega poslopja na Gorah in za poznejše vzdrževanje tega, kar je deset posestnikov iz idrijske občine vsolanih na Goro. Po daljši debati se je sklenilo, da bi idrijska občina dajala zahtevane prispevke, če si žele posestniki dotičnih hiš, da njihovi otroci obiskujejo šolo na Gorah. V ta namen se imajo stranke zaslišati in daljave iz Idrije do hiš, za koje vsolanje na Goro se gre, ozioroma od teh na Goro premeriti, predno se o tem definitivno odloči.

— Postojnski salonski orkester in njega mešani pevski zbor priredita, v nedeljo, dne 30. julija 1905 v dvorani »Narodnega hotela« v Postojni koncert. Začetek točno ob 8 1/2 uri zvečer. Vstopnina za osebo 1 K. Čisti dohodek je namenjen fondu za Prešernov spomenik, preplačila se bodo hvaležno sprejemala.

— Umrli je v Sv. Križu na Vipavskem 28. julija Matija Medvedšek, 78letni oče tamkajšnega nadučitelja.

— Izlet v Triglavsko pogorje. Slovensko planinsko društvo priredi za 13., 14. in 15. dan avgusta meseca večji izlet, in sicer v nedeljo dne 13. skupen društveni izlet v Vrata v Aljažev dom. To najlepše zavetišče Slovenskega planinskega društva je opremljeno z vsem komfortom kakor planinski hotel. Ker je splošna želja, da se priredi več skupnih društvenih izletov, se je določil za prvi izlet baš ta najdivnejši kraj v romantičnih Vratih pod Triglavom. Izleta se udeleži tudi pevski zbor. Odhod iz Ljubljane v nedeljo zjutraj ob 5. uri s planinskim vlakom. Kdor se udeleži samo tega izleta, se lahko povrne že z večernim vlakom. V zvezi s tem izletom se bo vršila drugi dan v ponedeljek otvoritev novih potov, ki jih je napravilo, oziroma zaznamovalo Slovensko planinsko društvo na Razor in v njegovi okolici. Kdor se hoče udeležiti otvoritve tih potov, mora biti popolnoma planinsko opremljen, ker je tura na Razor tudi sedaj še prava planinska tura. Udeležniki te otvoritve bodo odhajali v ponedeljek zjutraj ob treh (ob svitu) od Aljažvega doma in stopili čez Kriške potoke naprej do mičnih jezer pod Križem in Splevto in od tod na vrh Razora; z Razora pojdejo v Trento, kamor vodi tudi po Slov. plan. društvo napravljena pot. Prenoči se v Trenti v zavetiščih Slovenskega planinskega društva. Za tretji dan t. j. 15. avgust (Vnebohod Marije), je določen skupen društveni izlet na Triglav, tam se obenem praznuje desetletnica, odkar stoji Aljažev stolp na vrhu Triglava. Tega izleta se lahko udeleži tudi drugi turisti od drugih strani. V Triglavski koči na Kredarici bode sestanek vseh izletnikov in se dostojno praznuje po menljiva desetletnica. S Kredarice se odpravi glavna skupina v Vrata (do Aljažvega doma). Planinci in prijatelji planinstva, ne zamudite se udeležiti tega velikega izleta ali pa vsaj

deloma! V krasni naravi in med znanci in prijatelji, ki se bodo shajali z vseh strani, bode vsakemu obilo veselja in užitka.

— Obisk planinskih koč. Do 20. julija je bilo na Kredarici 30 turistov. Do 27. julija je bilo v Aljaževem domu v Vratih 214 obiskovalcev, med temi 92 dam. Zadnji teden jih je bilo 64.

— V zdravniškem domu na Bledu bo do 8. septembra t. l. vsako soboto zvečer družabni sestanek (reunion) s sodelovanjem blejske sdravške godbe. Začetek ob 9 uri zvečer. Zdravška godba pod vodstvom kapelnika Teoderja Weissa svira vsak dan, izimši četrtke, od 5 do 7. ure zvečer v zdravniškem parku. Vsak četrtke od 5 do 1 1/2 ure zvečer v hotelu Petran.

— Letoviščniki na Bledu. Na Bled je došlo, kakor posnemamo iz »Letoviškega lista«, v času od 20 do 26 t. m. 262 tujcev; v celem je bilo že letos na Bledu 1576 oseb.

— Iz Kranjske gore se nam piše: Dne 25. t. m. se je poslovil od nas g. Jakob Herman, kateri nam je bil jako prijeten. Odšel je v Konjice, kjer otvori trgovino. Priporočamo ga v vsakem oziru in mu kličemo presrečno: »Z Bogom«.

— Slovensko pevsko društvo »Vravska vila« priredi dne 15. avgusta t. l. na Vravnem v proslavo cesarjeve petdesetletnice veselico na prostem.

— Nevarnega vlomilca je vjela žandarmerija v Sv. Andreju na Koroskem. Našli so pri njem 50 K denarja, dragoceno uro, okoli vratu mu je pa viselo 5 1/2 kg težko kladivo, katero je pokrival suknjič. Sicer je bil pa mož ves razčepan. Pravi, da se piše Ivan Kušar. Izročili so ga sodišču v Celovcu, do kjer se njegovi grehi ne dožene.

— Potrjena izvolitev goriskega župana. C. s. r. je potrdil izvolitev odvetnika dr. Maranija županom v Gorici. Slovesno uradno nameščenje se izvrši v nekaj dneh.

— 80letni stari samorilec. V Zadru se je poskušil 80-letni Matevž Ivanov pred kratkim usmrtiti, kar se mu ni posreželo. Zdal pa se je ponči vrgel v morje in utonil. Bil je nekoliko zmešan.

— Vojaška vest. Naš slovenski rojak, g. dr. Ma. o Vargazon, nadporočnik-avditor pri vojaškem sodišču v Zagrebu, je uremeščen k vojaškemu sodišču v Sarajevo.

— Po mirozovu. V tork zvečer so sedeli v Ogulinu v Hrvatskem po mirozovu v gostini J. sip Zobovec, M. H. Hegeduš in Stefan Zajec. Ko je vstopila v gostilno vojaška parula, skočili so vsi trije skozi okno na dvorišče, da bi ne bili aretovani. Niso pa vedeli, da je dvorišče od okna 30 metrov globoko. Hegeduš in Zajec sta padla v globoko, kjer so ju do bili z razbitimi tudi Hegeduš bo kmalu umrl, pa tudi Zajec bo težko okreval. Zobovec je pa obšel pri skoku med vejami nekega drevesa, odkoder so ga rešili, ko je klical na pomoč.

— Stavbna kronika. Zadnje štiri tedne je vreme pospeševalo gradnjo novih stavb, pa tudi vsa dotična dela. V Sodijskih ulicah so degradirali trinadstropno hišo advokata dr. M. Pirca in postavili zadnje dni nanjo strešnik. Enonadstropno hišo zidarkega mojstra J. Accetta v podaljšnih Sodijskih ulicah so prideli ravno kar pokrivati. Zidovje bramborake vojašnice je dograjeno do višine drugega nadstropja. Na škofjih parcelah pri Sv. Petru je zgradil posestnik J. Zupančič z Radečkega ceste dvojje gospodarskih poslopj, a si zgradi ondi tudi hišo ker je svojo prejšnjo na imenovani ulici prodal usmiljenkam, ki so valed tega zdaj v družbi z dočeti in fanti Lazaristi v posesti kar cele posejake. In tudi »skozi pla ke« se jim ne bo treba več gledati, ker so planke podrele in so sprehajališča zdaj »zvezana«! — Na Sv. Petra cesti so privedli obškofjskih poslopj polagati kamniti tlak. O novem poslopju na Elizabetni cesti je tlakovanje dovršeno. Poslopje finančnega urada na Cesarja Jožefa trgu so na novo prebarvali. Nekaj novih stavb je za letos ozioroma za prihodnjo pomlad še projektiranih.

— Talijo za rešitev življenja v znesku 52 K 50 vin. je pripoznala deželna vlada zlatarju g. Ignaciju Radosu v Ljubljani, ker je s smrtjo nevarnostjo rešil dedka Ludovika Junca iz vode.

— Zanimiva kazenska obravnava se je vršila danes pred deželnim sodiščem. Tožen je bil bivši korporal 17. pešpolka Josip Jaro, ker je nekega vojaka pri vežbanju tako udaril, da se je brez zavesti zgrudil, potem pa njega in druge vojake s grožnjami prišilil, da so pri preiskavi to tajili. Obravnava je podala zanimivo sliko iz življenja pri vojaki. Brutalni ekskorporal je dobil dva meseca ječe.

— Skaljeno veselje. 16-letna posestnikova hči Jožefa K. iz mari borstega okraja se je bila saljubila do »ušesa« in ko je nien ljubček vderaj odpotoval proti Ameriki, si K. ni dolgo pomišljala, ampak je brez očitnega dovoljenja pobrisala z njim. Ker pa oče ni hotel nidesar vedeti, da ljubzen nima meje, je brzojavil ljubljanski policiji in vderaj je na kolodvoru službujoči nadstarašnik Krišan saljubljani pardek sprejel takoj pri prihodu vlaka in fantu odpeljal drago golobidico, ki se bode morala rada ali nerada povrniti zopet v očetovo hišo.

— Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljal s južnega kolodvora v Ameriko 12 Slovenec, 15 Hrvatov je šlo v Kočevje, 12 Masedoncev pa v Trst — Predvčeršnjim je šlo v Ameriko 24 Slovenec, 16 Hrvatov je pa prišlo nazaj 40 Poljakov je šlo v Hruišo, 29 pa v Hsb. 30 Hrvatov je šlo v Inomost, 25 v Schaiba, 16 pa v Meran. Iz Hruiše je prišlo 40 Hrvatov in Ogrvc.

— Izgubljene in najdene reči. Branjevka Marija Lamovčeva je našla nekaj denarja. — Neki gospod je izgubil palico s srebrnim držajem na katerem sta bili črki A K. Najditelj dobi dobro nagrado. — Najden je samokres in etui s ščipalni kom. Dobi se na magistratu. — Delavec Ivan Sirca je izgubil zlat za 10 kron.

— Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 16. do 22. j. 1905. Število novorojenecv 22 (= 29 48%), mrtvorojenca 2, umrlih 18 (= 24 93%); med njimi jih je umrlo za jetiko 3, vnetjem soplnih organov 1, vsled samomora 2, za različnimi boleznimi 12. Med njimi je bilo tujcev 6 (= 33 3%), iz zavodov 10 (= 55 5%). Za infekcioznimi boleznimi so zboleli: in sicer za škrlatno 1, za ušenom 3 osebe.

— Zaklalo se je v mestni klanjici v Ljubljani od 17. do vste tega 22. julija t. l. 76 volov, 5 krav, 5 bikov, 1 konj, 60 prašičev, 223 telet, 60 kostrunov in kozlov, 3 kozliče; vpeljal se je pa 1 prašič, 1 tele in 477 kg mesa.

— Ljubljanska društvena godba priredi danes zvečer koncert v »Sv. varijki«. Začetek ob 7. uri Vstop prost. — Jutri je zajtrkovalni koncert v »Sv. varijki«. Začetek ob 10. uri dopoldne. Vstop prost.

— Najnovejše novice. — Pet carinskih uradnikov so aretovali v Milannu, češ, da so obično Bari v petih letih o goljufali za poldrug milijon lir.

— Železniška nesreča. Dva vlaka sta trčila na kolodvoru Hallroard na Angleškem drug v drugega. Dvajset oseb je mrtvih, mnogo ranjenih.

— Vsled nervoznosti je skočila v Budimpešti soproga okrajnega predstojnika Pora iz tretjega nadstropja in se ubila.

— Požar je nastal v Palfyjevitovarni za užgalice v Segedinu. Škoda je velika.

— Obesila se je na Dunaju soproga pomorskega komisarja Leserja. Vzrok dužniške razmere.

— Prošnja za pomiloščenje prelata Drozda. Zastopnik bivšega predsednika svetovaclavske posojilnice, P. Drozda, ki je bil obsojen na 7 let ječe, je vložil na kabinetno pisarno prošnjo za pomiloščenje, ker je prelat Drozd že star in bolehen.

— Stotnika pobila hišnika. V Ofenu na Ogrskem sta stotnika Darmandy in Poniček tako s slabjama zdelala hišnika Schmecka, da je malo upanja, da bi okreval.

— Aretovan anarhist. V Benetkah se je splazil v palačo španskega pretendenta neki anarhist, ki so ga aretovali in našli pri njem nabasan samokres.

— Silna vročina vlada v Parizu. Pet oseb je umrlo za solničarico, mnogo drugih je moralo v bolnico.

— Duhovniška npravnost v praksi. Glasilo ljubljanskega škofa, »Slovenec«, je udeležnike Prešernove veselice nagnal »pohotnimi pijanci«, le dokazov za to lumparsko očitjanje je dolžan ostal. Obljubili smo »Slovenec«, da bomo s dokazi podprli svojo trditev, da je med duhovniki npravnost na najnižji stopnji. Svojo obljubo moramo izpolniti in nam je danes dana prav lepa prilika za to. Omeniti hočemo le slučaj, ko jih je sodišče obsodilo.

Kazensko sodišče v Turinu je župnika Petra Lavatellija zaradi krivega pričevarjanja obsodilo na 10 mesecev ječe, v globo 2000 lir in enoletno izgubo časti. Ta božji namestnik je bil oduh, katerega se je vse bilo in velik nečistnik. Bil je ravno preteklo dni a divinis suspendiran, ker je njegova kuharica stopila v drugi stan.

— Sodišče v Mesini je obsodilo nekega župnika zaradi prečeševanja na 4 mesece ječe; v Rimu je bil pa papežev komornik Mac Nutt zaradi zločinov proti npravnosti po dnevni tajni raspravi obsojen na 3 mesece ječe. Zaradi istih zločinov v proti npravnosti je bil pred deželnim sodiščem v Schweinfurtu obsojen katoliški župnik Ivan Engelbert na 10 mesecev ječe. Proti tej razzodbi se je blagoslovljeni prečestnik, ki je svojo pohotnost krotil na svoji učenki, pritožil, češ, da ni kaznjivo njegovo dejanje, ker se dekleta ne sme smatrati za njegovo učenko. Umevno je, da se taki budalostni pritožbi ni ugodelo. V Lombardiji v kraju Lecco so aretovali 19 t. m. nekega kapucina, ki je ukradel nekemu peku denarnico s 455 lirami — General Calza se je peljal z vlakom v prvem razredu iz Rmini v Bologno. Z njim se je vozil neki duhovnik, ki mu je ukradel z zlatom okovano palico. To so dejstva in taka dejstva bodedo navajali, da se razvizi npravnost naših katoliških duhovnikov v polni luči!

— »Tja k Rimu«. Na tisoče je ljudi, ki izstopajo leto za letom iz katoliške cerkve. Vsak dan se čuje klic »Proč od Rima«, vsak dan je čitati o novih ljudeh, ki so pokazali sveti katoliški cerkvi hrbet. Zdal se je naposled začelo tudi nasprotno gibanje, upapolno gibanje »Tja k Rimu«. Iz male vasice Eggerdinge na Gorenjem Avstrijskem se poroča pobožnim časopisom (glej »Vaterland« z dne 25. t. m.) prevesela vest, da so se trije »kernfrische«, schwarzäugige gospodje spreobrnili k edinoizveljavni katoliški veri. Prvi je star 6 let, drugi 4, tretji pa 3 leta, a vsi ti trije »kernfrische«, schwarzäugige spreobrneni so — ciganci. Upamo, da najdejo mnogo posnemovalcev in da se začne zdaj v ciganskih taborih mogočno gibanje »Tja k Rimu«. Katoliški kmetje bodo znali gotovo ceniti, če jim odpeljejo pravoverni cigani kako kravico ali pokradejo kaj piščancev, povrh pa bo doneslo katoliško gibanje med cigani nadomestilo za vse tiste, ki so izstopili iz katoliške cerkve.

— Avstrijski državni dolg je znašal koncem leta 1904 skupaj 927848641 K ali blizu deset milijard! Ako računamo, da se plača samo po 3% obresti na leto, plačujemo od tega dolga samih obresti okoli 280 milijonov kron.

— Skropljenje cest v Parizu se bo vršilo z avtomobilnimi vozovi. Poskusi so pokazali izborne uspehe. Preračunali so, da se bo z avtomobilom dalo poskropiti v eni uri daljavo 9 do 10 km, in da bo poskropljeni prostor obsegal 15.000 kvadratnih metrov, torej štirikrat toliko kot z navadnimi škroplilnimi stroji. Mestna uprava je že naročila primeren škroplilni stroj.

— »Kokodajskajte, kokodajskajte!« Choate, bivši ameriški poslanik v Londonu je bil velik humorist in vedno poln dvitovp. Ko je neko jutro bil na neki svečanosti, sedela mu je nasproti pri zajtrku mlada dama, ki se ji je zgodila nesreča, da ji je padlo iz roke jajce, katero je ravno hotela z ličico použivati. »O gospod Choate, kaj naj naredim, jajce mi je padlo na tla?« »Kokodajskajte, gospica, kokodajskajte!« je odgovoril Choate povsem resnega obraza.

— Strah so ujeli. Na Solnograškem se je v okrajn Hüttan marca meseca t. l. raznesla vest, da v neki hiši straši. Mize, stoli, omare, vse je plesalo in bilo obsedeno od hudiča. Ko je to zvedel ondetni kaplan, je hotel svojo moč pokazati, zato je šel z nekim kapucinom preganjat satana z blagoslovljeno vodo in potrebnimi molitvami. In res je bil nekaj časa mir. Duh pa ni bil menda dovolj preganjan, zato se je povrnil in nganjaj svoje burke naprej. A zdaj je je staknil; prišli so ga in spoznali v njem neko žensko, ki je izpovedala, da jo je najel neki sosed, ki bi bil rad prišel z malim denarjem do hiše. Žensko so obsodili na mesec dni zapora.

— Usmrčenje z elektriko. Ko so pred kratkim v Newyorku pripeljali mladega ubijalea Jamesa Beana na morišče, kjer so spustili vanj električen tok 1780 voltov, bil je obojonec takoj mrtve, a isti trenotek je začela goreti njegova obleka. Bil je grozen prizor gledati, kako so plameni žvigali okrog mrtveca. Vsled tega so sklenili Američani, da prenarede električne stroje za usmrčenje.

— Razstava lepote. Sto najlepših žen in deklet iz ameriških držav Ohio, Kentukija in Indiane je prišlo na Angleško in hoče tekom časa posetiti tudi ostalo Evropo. To popotovanje je rezultat tekme v lepoti, katero je priredil neki časopis v Cincinnati. Ta časopis plača tudi vse stroške na tem potovanju. Preteklo leto je ta časopis poslal na svetovno

razstavo v Saint Louis tristo najpopulárnejših dam iz imenovanih treh držav, a to leto je naprosil svoje bralce, naj mu jih izbere samo sto. Vsako mesto je izbralo samo po eno devojko in ene ženo. V tem društvu se nahaja le eden moški, namreč lastnik tega lista. Iz Londona pride živa galerija v Pariz, odtoč pa dalje po kontigentu.

— Kako nastanejo potresi? O tem se je dandanes že mnogo pisalo in razpravljalo, da je malo izobraženih ljudi, katerim bi ta zemeljski pojav ne bil razumljiv. Naše čitatelje bo pa na vsak način zanimala teorija o postajanju potresa, kakor jo tolmači neki pridigar zamorcev. On pravi tako-le: Zemlja se suče okoli svoje osi. Oa rabi mazila, zato je bila že ob začetku, ko je nastala zemlja, namazana s petrolejem. Tu pa je prišla Standard oil Company (petrolejska družba), prevrta zemljo do sredine in pobrala tam ves petrolej. Povsem naravno je, da se zemlja okoli svoje osi ne more več kot preje tako gladko sukat, ker se os vnema ravno tako, kakor se zgodi pri oseh železničnih voz. Zato se mora nekaj posebnega dogoditi. Prav originalna teorija zares, ki bi mogla kakega ženialnega črnca priversti na misel, da bi začel v zemljo vlivati petrolej ter tako uglasiti njeno os, ki zdaj škripa in povzročuje nevarne potrese!

— Otožna krava. Neka žena se je pritožila pri mlekarju zaradi slabega mleka, katerega ji je prodal. Nekaj dni za tem dobi od mlekarja sledeče pojasnilo: »Veste, gospa, krava ne dobiva v tem letnem času zadosti krme in vsled tega je prav tako žalostna kot jaz. Verjemite mi, da sem videl že večkrat kravo jokati, prav res jokati, vsled prevelike žalosti nad tem, da daje tako slabo mleko, da se moji odjemalci nad njim pritožujejo. Ali mi verjamete, gospa?« — »Zakaj bi ne verjela?« odvrne žena. »Kada bi pa videla, da v bodoče toliko pazite na kravo, da ne bode med jokom njene solze v mleko pdale«.

— Skrajna predznost. Bogat pariški trgovec po imenu Falot je poslal svojo ženo v morskopolje. Čez nekaj dni je dobil anonimno pismo sledeče vsebine: »Vaša žena Vam je nezvesta in Vas je nalagala, da gre iz Pariza. Pojdite danes popoldne ob 5. uri s policijskim komisarjem na Rue Rivoli Nr. . . . in tam jo boste zalotili. Ne dajte se pa premočiti, kajti Vaša žena ima obleko, ki je ne poznate.« Nad vse razburjen se je podal Falot s policijskim komisarjem na določen kraj, kjer je res našel neko damo in nekega gospoda, ki sta pa bila popolnoma tuja človeka. Tudi ta dama je dobila anonimno pismo, v katerem ji je neko grozil, da jo hoče izdati njenemu soprogu, ako ne zaloziti takoj 5000 frankov v določeni poštni pisarni. Ko je policijski komisar to zvedel, je šel na komisarjat, da izda potrebne ukaze, da se najde anonimen pisec. Tu pride Falot drugič na komisarjat in naznani, da so mu neznanj tatovi ta čas, ko je hotel svojo ženo zalotiti pri njeni nezvestobi, izpraznili blagajno in mu odnesli 10.000 frankov. Detektivji so obkolili poštno poslopje in niso dolgo čakali, ko je prišel mlad mož po 5000 frankov. Ko so ga prijeli, so našli pri njem ukradeni denar. Falot se je ves srečen odpeljal k svoji ženi in ji pravil o hudih srčnih mukah.

— Milijonar oderuh. Večkratni milijonar Howard Gould v Ameriki si je dal zgraditi krasno in dragoceno jahto, s katero se vozi kot pristni republikanec nemškemu idiotu, Viljemu št. 2 pete lizat. Nikakor se pa Gould ni hotel sprijazniti s tem, da bi svoje mornarje točno plačeval in z njimi človeški ravnal. Takemu postopanju pa so se mornarji uprli. Takoj so jih vsi kapitalistični, časnikarski kozaki imenovali puntarje, ker so zahtevali svojo zaostalo plačo in boljše hrano. Milijonarju Gouldu je pa srce v hlače padlo, zaprl se je v svojo kabino in poslal kapitana posredovat. Kapitan, neko jako surovo človeče, je takoj nahrulil mornarje in ker to ni pomagalo, je udaril po obrazu nekega mornarja. Ali mornarji se niso dali ugnati v kozji rog. Zagrabil so surovega kapitana in ga vrgli v morje. Kapitan je hotel sedaj s pomočjo biričev priti na jahto. Ali temu so se zopet protivili mornarji. Gould je slednjič izplačal zaostalo plačo in je bil vesel, da tudi njega niso seznanili s neprosto voljno kopeljo.

— Sultan in papiga. Vico Mauteazza pripoveduje v milanskem »Corriere della Sera« v sultanovem životopisu sledečo epizodo: V Cerinogradu so vsi zavarovani, zlasti pa se čuva življenje sultanovih prijateljev in sorodnikov, najbolj pa sultanovega brata, ki bo sultanov naslednik, ker po turškem zakonu gre nasledstvo na najstarejšega v rodbini. Sultan se strašno boji za svojo življenje in za življenje svojcev, posebno ga pa muči misel, če bi ga hoteli vredi s prestola. Sultan je

imel nekoč papigo, ki se je naučila, da je oponašala tuje glasove. Tu je papiga nekega dne oponašala sultanov glas poklicala po imenu nekega vernega sultanovega slugo; ta brž priteče, a njegovo in sultanovo zašudenje je bilo veliko, ko se je dognalo, da sultan ni klical svojega sluga. Kar se znova zaslisi papigin glas, ki je s sultanovim glasom klical slugo. Zdaj je sultan izprevidel ves položaj; razjarjen skoči v sobo, kjer je bila papiga zgrabi jo in trešči ob tla, da je bila uboga žival na mestu mrtva, in pravi vrgši usmrčeno daleč od sebe: V Turški mora biti samo en sultanov glas.

Književnost.

— „Ljubljanski Zvon“. Vsebinska avgustovska zvezka: 1. Fran Valenčič: La bella Venezia. Pesmi. 2. Dr. Ivan Tavčar: Iz kongresa. Zgodovinski roman. 3. M. P. Nataša: Tam daleč... Pesem. 4. Dr. Fran Derganc: Janez Trdin. 5. Ivan Cankar: Budalo Martinec. Povest. 6. R. Slavič: Sentimentalne melodije. Pesmi. 7. Roman Romanov: Le še spomini včas... Pesem. 8. Dr. Jos. Tominšek: Četrto stoletje slovanskega slovetstva na braniku. K petindvajsetletnici „Ljub. Zvona“. 9. Budislav: Lubezen iz nekdanjih dni. Pesem. 10. Dr. Ivo Sorli: Snov za novelo. Povest. 11. Vladimir Andrejev: V pomladnih sanjah. Soneti. 12. Petruška: Pri grofu Levu N. Tolstemu v Jasni Poljani. 13. Romanov Romanov: Sanje. Pesem. 14. E. Gangl: Mara. Povest. 15. Književne novosti. Dr. Ivan Merhar: Ivan Cankar: Križ na gori. Lubezenska zgodba. — Časopis za zgodovino in narodopisje. — Zgodovinska knjižnica. — M. Murko: Milivoj Šrepec. — Dr. Josip Tominšek: Anton Trstenjak: Slovenci v šomodski županiji na Ogrskem. — Makso Pirnat: Slovenska ditanka za peti in šesti razred srednjih šol. — Novi eseji. — Talija. — Šolska izvestja. — Der Adel in den Matriken des Herzogtums Krain. — A. Tector: Beg Mirko. — Adela Milčič: Ika. — Uvod do sociologie. 16. Med revijami. — Piščalka za abstinente, pive in pijance. — „Slavjanskaja Izvestija“. — „Oester. Rundschau“. 17. Splošni pregled. — Janez Trdin. — Ferialno društvo „Prosvetec“. — Velika Prešernova veselica. — Prešernove razglednice. — Vsešlovenski legitimacijski listek. — Fridolin Kavčič: Varijanta o Vegovi smrti. — Stross mayerjeva maska in dopisni kip. — „Učiteljski Tovariši“. Štev. 30 Vsebinska: VII. štajerska deželna učiteljska skupščina. — Naš denarni zavod. — Deželna učiteljska skupščina v Ljubljani. — Novice z Goriškega. — Eklatantno kršenje šolskih zakonov. — Učiteljske konference v Voloskom. — Dopisi. — Iz naše organizacije. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služb. — Inserati.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Jože Kosmač z Jesenic, dninar na Hrušici, se je nepoklican vmešaval med malenkostni prepri, katerega sta imela med seboj na cesti Janez Pezelj in Matija Kobentar zaradi tega, ker se je Pezelj v temi v zadnjega zadel. Kosmač je Janeza Pezelja z nožem v hrbet sunil in ga nevarno poškodoval; obsojen je bil na 2 meseca težke ječe. — Urban Napret, hlapec, je vozil v noči na 28. maja in ni imel svetilke, kakor predpis zahteva. Redar v Trzinu ga je hotel ustaviti, da bi zvedel njegovo ime. Napret se je hotel nasledkom svoje malomarnosti s tem izogniti, da je opetovano udaril z bičem po konjih, katere je redar držal, potem pa še tega, ko ga je prijel, zgrabil za levo lice in za vrat, česar vobče Napret ne taji; obsojen je bil na 4 meseca težke ječe. — Janez Kregar, delavec brez stalnega bivališča, je v Zupanovi žgarnjari v Ljubljani vzle temu, da so ga navzoči pivci svarili, govoril žaljive besede na cesarja. Neresničen je bil po dokazovanju pri njegovem zagovoru, da je bil takrat vsled preobilo zaužite pi-jake popolnoma pijan. Obsojen je bil na 8 mesecev težke ječe. — France Noč, dninar iz Most, je bil od občinskega redarja zasačen, ko je od hiše do hiše beračil. Noč se ni hotel aretovanju pokoriti, je zgrabil redarja za bluzo in sabljo, šele s pomočjo poleg došlega orožnika ga je bilo možno ukrotiti. Noč, ki ima več predkazni, je bil na 8 mesecev težke ječe obsojen, po prestani kazni se bode pa oddal v prisilno delavnico. — Janez Gartner, posestnika sin v Torki, je na vrhu jako strmega brega, s katerega se pa ne vidi na pod bregom ležečo pot, ki vodi k hišam, prevažal blode, ne da bi bil postavil kakega človeka pod breg, da bi bil mimoidoče opozoril na eventualno

nevarnost. Ko je šel Tletni deček Janez Torkar brezskrbno po tej poti, privahil se je čez strmino 2 1/2 m dolg hlot ter tako nesrečno fantiča zadel, da je na mestu mrtve obležal. Gartner je bil zaradi te malomarnosti na 8 dni strogega zapora obsojen.

— Mošani: France Florjančič posestnik, Jožef Petač, France Čebašek in Jakob Zlate, posestnika sinovi, so prišli nekoč na boj čez Savjo v Mavčiče. Vsi so bili oboroženi ter so več posameznih fantov napadli in pretepli. Med temi je bil najbolj opasno ranjen France Zevnik, kateremu je kamen prebil spodnjo čeljust, in njegov brat, ki je bil udarjen na levo pleče in na desno kolenico. Sodišče je vse štiri krivim spoznalo ter obsodilo Florjančiča na 6 mesecev, Petača na 4, Čebaška na 3 in Zlateta na 4 meseca težke ječe.

Telefonska in brzojavna poročila.

Trst 29. julija. Po vzorcu mestne delegacije tržaške so zdaj začele italijanske občine na Primorskem sklepati resolucije, s katerimi ugovarjajo proti Roveretu in zahtevajo, da se ustanovi italijansko vseučilišče v Trstu. Masa italijanskega prebivalstva se za to umetno uprizorjeno agitacijo čisto nič ne briga.

Dunaj 29. julija. Ogrski domobranski minister fml. Bihar se mudi tu in ima posvetovanja z merodajnimi vojaškimi krogi, kako bi se dalo izvesti novačenje rekrutov vzlic temu, da komitanti niti imen rekrutov nečejo naznaniti, niti razglasiti doposlanih naročil vojne uprave.

Budimpešta 29. julija. Dalmatinski deželni zbor se na željo ogrske vlade toliko časa ne skliče, dokler ne bo rešena ogrska kriza. Vzrok temu je, da se boje Mađžari, da bi deželni zbor posegel v krizo in jo kompliciral.

Rim 29. julija. Radikalci in socijalni demokratje so začeli obstrukcijo v velikem slogu proti vladni predlogi o železnicah.

Carigrad 29. julija. Policiji se še vedno ni posrečilo priti na sled storilec atentata na sultana. Zaprla je že 1800 oseb, med njimi več višjih turških uradnikov in oficirjev, največ pa Bolgarov in Armencev.

Avstrijski konzulat je izvršil hišno preiskavo pri neki avstrijski firmi, ki je na sumu, da je vtihotapila pri atentatu porabljeni dinamit, a ta preiskava je bila brez uspeha. Pogreša se neki Dalmatincev; njegovi znanci pravijo, da ga je policija zaprla, policija pa pravi, da ne.

Rusko-japonska vojna.

London 29. julija. „Daily Telegraph“ javlja iz Tokia, da blokira zdaj močno japonsko brodovje Vladivostok.

Novi York 29. julija. Kitajska bo pri mirovnih pogajanjih med Rusijo in Japonsko zahtevala za škodo, katero je provzročila vojna, odškodnine eno milijardo dolarjev.

Gospodarstvo.

Tržno poročilo.

Preteklega tedna poviški na žitnem trgu so se tekom tekočega tedna še ostreje akcentuirali. Točno in terminsko blago je napredovalo znatno. Vzroka, ki bi stvarno utemeljevali nastalo hos, ni lahko najti, če ne smatramo različnih statistik in slabih poročil iz nekaterih pokrajin preveč resnim.

Razen koruze so že žita večinoma požeta in bodo v kratkem tudi omlačena. Ravno žetev, spravljanje in mlatve ovira poljedelce, da ne dovažajo na trg toliko blaga, kolikor ga konzum potrebuje. Iz tega kujejo hosisti danes kapital, kar se jim pa za daljšo dobo bržčas ne bo posrečilo. Res je ponekod tudi na Ogrskem iznos letine zaostal pod normalcem v celem pa letina zadovoljuje, zbog česar je sedanja hos le v toliko utemeljena, da so saloge sta rega blaga v tem času premajhne.

Pšenica se je dvigala za prompt in termin dosledno celi teden. Novo blago prihaja prav po malemu na trg, ekspedicije, prve, se prično prihodnji teden. Kakovost blaga je zadovoljiva, semterje le snetljiva, kolikovitost pa je marsikod presenetila poljedelce neprijetno.

Koruzna je istotako celi teden naznanjala trdnost, posebno za majev termin. Točna roba v zaželjeni kvaliteti je tržko ali sploh nedobavna, kar učinkuje trdnost cen tudi za efektivno blago.

Oves še prihaja po malo v novem blagu na trg, vendar pa razmeroma po visoki ceni. Nadejati se je pa, da bodo cene v prihodnjih dneh nekoliko odnehale ali saj za šele pojemat.

Moka je tekom tedna vzporedno s pšenico večkrat dvignila cene.

Sladkor se je za točno blago že ojačil, kar ne izvira le iz povišani cen za surovino, marveč tudi iz nedostajanja rafinirane robe. Korkovni sladkor trdno vzdržuje trikronsko razliko med navadnim sladkorjem. Surovina za novo letino pa ne odnehuje.

Kava. Skrajno malenkostni dovozi v juliju so vplivali na brazilsko hos-stranko, da je kavo dvignila. Brazilska vlada podpira stremenje hosistov, vsled česar so cene danes do 3 K pri 50 kg višje nego prejšnji teden. Posebnega zaupanja v ta hos pa ni najti, ker prevladuje mnenje, da je manjše dovoze smatrati le navideznim — umetnim, zato bi bilo pričakovati, kako se bo ta hos razvila. Vsestranska poročila o letini se glase ugodnim.

Riž tendira trdno, kakor v prejšnjem tednu.

Petrolej notira za avgust slišno kakor za julij.

Jedilno olje je za točno dvignilo cene za 2 kroni. V zadevi novega, že davno napovedanega poviška carine na koton-olje bi bilo omeniti, da stopi isto najbrže z novim letom v veljavo. Ostane pa brez veljavo za nas, ker bosta imela Trst in reka carske oljave, zbog kojih bo ostala današnja carina nespremenjena. Osvetujemo vsi d ted tega, da bi kdo kupoval na sklep samo vsled dozdevnega poviška carine.

Poslano.*)

Podpisani novi odbor naznanja slav. občinstvu, da se je društvo preselovalo na popolnoma novi podlagi in da mu je pristopil neki pevski klub ter začel uspešno delovati. Izjavlja pa tudi, da mu je resna volja, skrbeti v društvu za popolen in vsestranski red in vzorno disciplino, da tako varuje društvu ugled, in mu pridobi novih somišljenikov. Obenem prosi odbor slav. občinstvo, da bi mu bilo tudi nadalje naklonjeno ter prispevalo podpornino, ki jo sedaj pobira društveni član s polo, podpisano od predsednika, tajnika in blagajnika.

K sklepu še prosi podpisani novi odbor, da bi gospodje, ki jih veseli petje, pristopili društvu ter se priglasi v društveni sobi na Martinovi cesti 36, ob torkih in četrkih zvečer.

Odobor „Slav. del. pevskega društva Zvon“.

Albert Brufach

Ignac Čepan Josip Štrus
t. č. blagajnik. t. č. tajnik.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domaćega zdravila, katero se dá tako mnogostransko porabiti, nego „Mollo-vo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se namaže z njim, kadar koga trga, kakor to zdravilo vpliva na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopelimi. Steklenica K 1.90. Po pošt-nem povzetju pošlita za zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zaloga pa doželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno namko in podpisom. 6 7-10

„KUNEROL“. Zasluga, da je v Avstro-Ogrski ustvarila novo industrijo, in obenem odpomogla potrebi po nevtralnem, zdravem in slastni jedilni masti, gre firmi EMANUEL KUNER & SIN na DUNAJU, ki so njen izdelek „KUNEROL“, rastlinsko čisto mast, prve avtoritete preiskale in priporočile. Pred malovrednimi, slepilno podobnimi ponaredbami nujno svarimo.

Gosp. Juliju Schaumann-u, lekarnarju v Štokravu.

Da si odpravim pomanjkljivo prebavljanje, prosim Vas, pošljite mi 5 skatelj Vaše želodčne soli takoj proti povzetju.

Z veselostovanjem

164-3 a Andrej Flesche.
Geschwent, dne 19. avgusta 1899.
Pristno se dobiva pri izdelovalcu Juliju Schaumann-u, deželakem stanovskem lekarnarju v Štokravu, dalje v vseh tu- in inozemskih lekarnah. Cena skatljice K 1.50. Razpošlila se s pošto vsak dan, a ne manj kot 2 skatljici.

Amerik. patent. „Columbia“-Rouleaux

so najelegantnejši, najpraktičnejši in najboljši sistem zastorjev za s'novanje, pisarne, izložbena okna, verande itd. itd. Prospekti točno in zastoj. ... 6

Aug. Kaulich Dunaj I, Schottenbastei II.

Gojitev ust in zob. Za gojitev ust in zob je najtoplejšje priporočati oraski borake, ki je brez vonja, krepi dlesno, uniči pospeševalne snovi gnitja v ostanjih jedil v ustih, odstrani neprijetni duh in daje svežo sapo.

Zahtevajte
ilustrovan cenovnik
podjetja za žarnice
„Ideal“
Hugo Pollak
DUNAJ, VI., Wallgasse 34.
Cena lepa svetiloba brez inštalacije in nevarnosti. Poraba 1 1/4 kr. na uro. 2252-3

L. LUSER-jev obliž za turiste.
Priznana najboljša sredstva proti kur-
885 Jim očesom, žuljem itd. 22
Glavna zaloga:
L. SCHWENK-ova lekarna
Dunaj-Meidling.
Zahte-
vaj
Luser-jev obliž
za turiste
po K 1.20.
Dobiva se v vseh lekarnah.

Po vseh kulturnih
državah re-
gistrirana
Na drobno
ne
proda-
java.
LEVOVA ZNAMKA
11430
M. Joss & Löwenstein
c. in kr. dvorna dobavitelja
TRAFA

Rdeče, aromatiško, bolečine blažeče mazilo.

To že 25 let preizkušeno in vedno kar najslajnejše ocenjeno balzamsko, antirevmatiko zdravilo, ki je prirejeno iz zdravilnih aromatičnih zelišč, okrepil, poživil in blaži bolečine v mišicah in živcih. — Turiste in vse one, ki veliko hodijo in naporno delajo, pa to mazilo okrepil in jim prežene utrujenost.
1 orig. steklenica stane K 2, po pošti K 2.40 z embalažo in tovarnim listom (brez poštne).
Dobiva se v

Franciškovi lekarni (Franziska-Apotheke) na Dunaju V/2, Schönbrunnerstrasse 109. — Naročite naravnost po dopisnici (s povzetjem ali na kuponu poštne nakaznice (če pošljete denar naprej. 1987 6

Proti zobobolu in gnilobi zob

izborna deluje dobro znana
antiseptična
Melusine ustna in
zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodom 1 K.

Blagorodnemu gospodu M. Levstiku, lekarnarju v Ljubljani.

Vaša izborna Melusine ustna in zobna voda je najboljša sredstvo zoper zobobol, odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je neprekosljivo pripomoček proti gnilobi zob, zato je vsakemu najtopleje priporočam. Obenem pa prosim, pošljite še 3 steklenice Melusine ustne in zobne vode. Dovolim, da to javno oznanite, ker je res hvala vredno.

Leopold Gangl, mestni tajnik.

Metlika, 24. aprila 1905.

Dež. lekarna Mil. Leusteka

v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

pošleg novozgrajenega Fran Jožefovega

inbil. mostu. 22-30

Zdravilski konjak
zajamčeno pristni
vinski destilat pod
stalnim kemiškim
nadzorstvom.
Destilerija
Camis & Stock
Trst-Barkovlje.
1/2 steklenica K 6.—, 1/4 steklenica K 2.60. — Na prodaj a
boljših trgovinah. 65

Darila.

Za Prešernov spomenik: Gosp. Tomaž Seljak, slikar v Podmeleu K 2.60 nabral v vseh družbi na Pečenah pri Tolminu. — Nazdar! Za Učit. konvikt. Gdč. Mara Ivanovna Tavčarjeva K 12.— nabrala pri banketu okrajne šolske konference ljubljanske okolice z geslom: „Per aspera ad astra!“ Hvala lepa! Znesek smo izročili g. Dimniku v Ljubljani.

Borzna poročila.

Ljubljanske „Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dn. borze 28. julija 1905.

Salobnost papirja.

	Dinar	Blago
100/0 majeva renta	100.50	100.70
100/0 srebrna renta	101.05	101.25
100/0 avstr. krona renta	100.55	100.55
100/0 „ zlata	119.40	119.60
100/0 ogrska krona	96.95	97.15
100/0 „ zlata	116.—	116.20
100/0 posojilo dežele Kranjske	99.50	101.—
100/0 posojilo mesta Spiljet	100.60	101.60
100/0 „ Zadar	100.—	100.—
100/0 bon.-here. žel. pos. 1902	100.90	101.90
100/0 češka. dež. banka k. o.	100.55	100.75
100/0 „ ž. o.	100.25	100.75
100/0 zast. pisma gal. d. hip. b.	100.80	101.75
100/0 pošt. kom. k. o. z.	106.16	107.10
100/0 zast. pisma Innerst hr.	100.50	101.50
100/0 „ ogrske cen.	100.25	100.60
100/0 dež. hr.	100.05	101.—
100/0 z. pis. ogr. hip. ban.	100.05	101.—
100/0 obl. okr. lokalnih železnice d. dr.	100.—	101.—
100/0 obl. češke ind. banke	100.75	101.75
100/0 prior. Trst-Poreč lok. žel.	99.90	100.—
100/0 prior. dol. žel.	99.50	100.—
100/0 juž. žel. kup. 1/4 1/2	318.25	320.25
100/0 avst. pos. za žel. p. e.	101.05	102.—

3rečke od 1. 1860 1/2	190.75	192.75
„ 1864	293.—	295.—
„ tizake	165.75	167.75
„ zem. kred. I. emisije	302.—	310.—
„ „ II.	302.—	311.—
„ ogr. hip. banke	268.—	276.—
„ srbske a. fr. 100.—	102.—	107.80
„ turške	141.90	142.90
Šasilika	26.—	27.50
Kreditne	476.—	483.—
Imooske	78.—	83.—
Krakovske	88.25	94.25
Ljubljanske	86.—	70.—
Avst. rud. križa	54.75	55.75
Ogr.	34.25	36.25
Budolfove	61.50	65.50
Saleburške	73.—	77.—
Dunajske kom.	635.—	642.—

Južne železnice	86.—	87.—
Državne železnice	473.50	474.50
Avst.-ogr. bančne deonice	1634.—	1644.—
Avst. kreditne banke	663.25	664.25
Ugrske	781.50	782.50
Živnotneuske	246.—	246.50
Premogokop v Mostu (Brüx)	854.—	860.—
Alpske montan	627.75	628.75
Praske žel. ind. dr.	2666.—	2676.—
Ština-Muranyi	549.—	549.50
Erbovjske prem. družbe	281.—	282.—
Avst. orožne tovr. družbe	564.—	568.—
Češke sladkorne družbe	152.—	156.—

Valute.

U. kr. sek. in	11.35	11.39
10 franki	19.10	19.12
10 marke	23.48	23.56
30vereigns	23.96	24.03
Marke	117.32	117.32
Laški bankovski	96.50	96.70
Rubliji	253.—	254.—
Dolarji	4.84	5.—

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 29. julija 1905.

Toronto.

Pšenica za oktober	za 100 kg. K 16.—
Pšenica „ april 1906	100 „ 16.32
Rž „ oktober	100 „ 12.99
Koruzna „ maj 1906	100 „ 11.80
Oves „ oktober	100 „ 11.92

Efektiv.

15 vin. ceneje.

Meteorološko poročilo.

Vilna usti morjem 306.9. Srednja sravnost 750.0 mm.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C.	Vetrovi	Nob.
28	9. zv.	734.1	22.2	brezveter.	jasno
29	7. zv.	733.4	16.4	sl. jvzhod	jasno
	3. zv.	731.8	28.5	sl. szahod	pol. oblač.

Srednja večerajša temperatura: 22.3.

normale: 19.9. — Padavina 0.0 mm

Ivan Jurjovec
izvošček in mešan
danes ob 1/2. uri jutraj, v 52. letu svoje starosti, po kratki mučni bolezni, prejemši svete zakramente za umirajočje, mirno zaspal v Gospodu.
Truplo predragega pokojnika se bo v nedeljo, dne 30. julija t. l. ob 6. uri popoldne v hiši žalosti, Cerkvene ulice št. 1 v Trnovem blagoslovilo in nato položilo na pokopališču pri Sv. Krištofu k večnemu počitku.
Sv. maše zadušnice se bodo služile v raznih cerkvah.
V Ljubljani, 29. julija 1905.
Kati Jurjovec
sopraga.
Franc, Avgust in Leopold
sinovi. 2398

Zahvala.

Za res obilne dokaze sočutja, ki so nam jih tako dobrodejno izkazovali prijatelji in znanci ob boleznih in smrti naše drage, iskreno ljubljene soproge oziroma matere, stare matere in tašče, gospe

Fani Lindtner-Pečnik,
roj. Palle

za lepe darovane vence in za mnogo-
število spremstvo na poslednje poč-
vališče pokojnice izrekajo najpre-
nejšo zahvalo

2400 **Žalujoci ostali.**

Zahvala.

Za dokaze obilnega sočutja ob
boleznih in smrti ter za častno mnogo-
brojno spremstvo pri pogrebu našega
iskreno ljubljene in nepozabnega
soproga, oziroma brata, strica in očima,
gospoda

Lovrenca Česnovarja

posestnika, trgovca in gostilničarja
v Kolodvorskih ulicah, izrekamo tem
potom vsem sorodnikom, znanec in
prijateljem blagega rajnika najtoplejšo
zahvalo.

Osobito se zahvaljujemo č. g. o.
Angeliku za duševno tolažbo v boleznih,
kakor tudi vsem č. g. o. o. franciška-
nom za številno častno udeležbo in
sijajno vodstvo spreveda; nadalje
Društvu katoliških rokodelskih pomoč-
nikov in pevskemu društvu „Ljubljana“
za mnogoštevilno udeležbo in krasno
petje pred hišo žalosti, v cerkvi in ob
grobu; tako tudi cenjenim gospodom
tovarišem gostilničarjem, ki so blago-
poljno svetili ob rajnega rakvi. Lepa
zahvala vsem čislanim darovalcem
krasnih vencev in vsem drugim, ki so
na ta ali drugi način izrazili sočutje.

Bog plačaj vsem!
V Ljubljani, 28. julija 1905.
2402 **Žalujoci ostali.**

Stanovanje

obstoječe iz 2 sob in pritliklin, se odda
za avgustov ali novembrov termin na
Miklošičevi cesti št. 6.

Več istotam. 2396-1

Koncesija

za gostilno z žganjetočom v mestu
se takoj odda.

Zglasiti se je pri Andreju Trškanu,
Cegnarjeve ulice št. 4. 2399-1

Učenec

sin poštenih staršev, s primerno izobrazbo
se sprejme v trgovino z mešanim bla-
gom. Ponuditi se je na trdko

Maks Lavrenčič v Spodnji Šiški
pri Ljubljani. 2403-1

V hiši št. 22 na Bleiweisovi cesti
se odda s 1. novembrom

stanovanje

s 3 sobami v pritliklinu.

Vpraša se v pisarni Filipa Supan-
čiča na Rimski cesti 20. 2389-1

Stara živahna trgovina

z mešanim blagom, v zvezi z go-
stilno, se odda z zalogo, celo hišo,
vrtom, skladišči itd. za dobo od 5 do
10 let v najem.

Naslov pove upravništvo „Slov.
Naroda“. 2013-11

V hiši št. 20 na Rimski cesti
se odda za 1. avgust

stanovanje

s 5 sobami v I. nadstropju.

Vpraša se v pisarni Filipa Supan-
čiča na Rimski cesti 20. 2390-1

Objava.

V očigled nečutenim napadom na
mojo čast, ki si jih je dovolil Ivan
Jax in sin v Ljubljani, naznanjam, da
sem že poklical Jaxa pred kompetentne
sodnike na odgovor ter da se je proti
njemu na predlog mojega pravnega
zastopnika že uvedla kazenska preiskava
radi pregreška zoper varnost časti.

Ljubljana, dne 28. julija 1905.

Josip Pogačnik

2382-2 trgovski potnik.

Stanovanje

obstoječe iz 1 sobe in kuhinje, se odda
za avgustom v Cigaletovih ulicah št. 3
poleg sodnije. 2104-5

Učenca

sprejme v trgovino z mešanim blagom
Ferd. Hlebš v Kranju.

Lepa večja prodajalna

na Mestnem trgu se s 1. novembrom
odda v najem.

Natančneje se izve pri upravništvu
„Slov. Naroda“. 2224-6

Mladega pridnega

donosilca

(Zuträger) išče za 1. avgust

kavarna „AUSTRIA“.

Natakarica

se sprejme takoj ali do 20. avgusta.
Zahteva se poštenost in nekaj kavicje.
Zasluzek je jako dober.

Pisma pod A. A., poste restante,
Sodražica, Dolenjsko. 2555-8

Urarska obrt

v Zagrebu, ki je dobro uvedena in
se nahaja v živahni prometni ulici, se
tako prodaja.

Ponudbe pod „J. J. 50“ uprav-
ništvu „Slov. Naroda“. 2397-1

Prostorna skladišče

prilagodljivo tudi za delavnico, je oddati
s 1. novembrom t. l. 2384-1

na Dunajski cesti št. 32.

Motorno kolo

trdko „Puch“, zelo dobro ohranjeno,
proda ceno lastnik 2324 4

Lovro Sebenik v Spod. Šiški.

V trgovino z mešanim blagom se
sprejme kot 2327-3

učenec

sin poštenih staršev, s primerno šolsko
izobrazbo. — Ponuditi se je naravnost
na trdko Jos. Boncelj v Železnikih.

V stalno službo se sprejme

tesar

z dobrimi izpričevali.

Več pove reklamno podjetje W.
K. NUČIČ, Ljubljana, Šelenburgove
ulice št. 6. 2364-2

Stanovanje

v II. nadstropju, s 4 sobami in prit-
liklinami, popolnoma prenovljeno, se
tako odda. 2290-4

Natančneje poizvedbe pri lastniku
Franc Dolencu, Stari trg št. 1.

Dr. Ivan Jenko

ne ordinuje

od 2. avgusta do 4. septembra.

Epilepsija.

ador trpi na padavici, krčih in drugih živ-
nih boleznih, naj zahteva o tem brošuro, ki
jo zastoj in poštno prosto razpošilja
priv. Schwanen-Apotheke
Frankfurt a. M. 1800-11

Lep portal

z dvema izlozba, pripraven za vsako
prodajalno, proda ceno 2393 1

Henrik Kenda, Ljubljana.

Stanovanje

na Poljanski cesti št. 3 v pri-
tliklinu, je s 1. septembrom ali s 1. no-
vembrom za oddati. 2392-1

Natančneje v I. nadstropju.

Denar za ranžiranje.

Za vse častnike, vse uradnike, vse stanov-
ske osebe. Naikulantnejši pogoji in najnižje
obresti. Prikladno odplačevanje v 60 do 160
mesečnih obrokih. Brez stroškov in hitra
rešitev. Najvišji zneski na obresti, užitke
in založene denarje. Natančna vprašanja v
nemškem jeziku s poštnino za nazaj pod
šifro „Solide Geldquelle 9“ na anonon
eksped. cijo **Edvard Braun, Dunaj I., Ro-
tenturmstrasse 9.** 2035-5

+ Suhi +

slabotni, slabokrvni, bledični dobe prekrasno
zalito telo po kratki rabi moje odlikovane
redilne moke **Käthe**

(zdravniško priporočeno). Damam bujen stas.
Strogo pošteno. Karton stane fl. 10 Po
nakaznici ali po povzetju z navodilom vred.
Glavna prodajalnica in razpošiljalnica

gospa Käthe Menzel 62-30
Dunaj XVIII. Schulgasse 3 I. nadstr. 64.

Za notarski urad na deželi se
sprejme takoj

uradnik

Prednost ima oni, ki je v notarskem
poslovanju že izvežban in ki je več
petja in glasbe. Plača po dogovoru

Naslov pove upravništvo „Slov.
Naroda“. 2391 1

V hiši št. 5 v Šubičevih ulicah
je oddati takoj ali s 1. novembrom

stanovanje

s 4 sobami v III. nadstropju.

Vpraša se v pisarni Filipa Supan-
čiča na Rimski cesti 20. 2388-1

Preklic.

Vse besede, ki sem jih govorila o gosp.
Petru Kraju so laž in se mu zahva-
lujem, ker je ustavil tožbo proti meni.
V Ljubljani, 28. julija 1905.

Franja Rihter
uradnica.

Dijak

iz dobre hiše se sprejme za prihodnje
šolsko leto v dobro oskrbo in vestno
nadzorstvo. Lepo zračno stanovanje s
kopalno sobo. Klavir in inštruktor na
razpolago.

Vpraša se pod „Dijek 18“, poštno
ležeče v Ljubljani ali pa pri upravništvu
„Slov. Naroda“. 2394-1

St. 25.593. 2350-3

Stanovanje v najem!

V novozgrajeni mestni hiši v Gra-
daških ulicah v Ljubljani je
oddati s 1. avgustom ali s 1. novem-
brom letos dvoje stanovanj s 3 sobami
in dvoje stanovanj s 4 sobami s prit-
liklinami in delom vrta.

Povpraša naj se pri magistratnem
ekonomatu ob navadnih uradnih urah.

Mestni magistrat ljubljanski
dne 22. julija 1905.

Ključavničarstvo

Ign. Fasching-a vdove
Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najpriprostejših kakor tudi najfinjših,
s žolto medjo ali mesingom montira-
nih za obklade z pečnicami ali kahlami.
Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja
naročila se hitro izvršijo

G. ČADEŽ

v Ljubljani

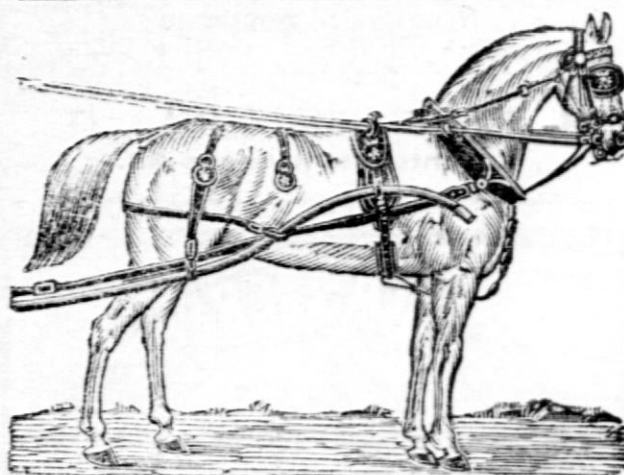
Mestni trg št. 14

poleg Urbančeve manufakturne trgovine
priporoča 4

klobuke

slamnike, čepice, razno mo-
ško perilo, kravate itd.

Blago imam solidno, cene zmerne.
Postrežem točno.

JOSIP STUPICA

Jermenar in sedlar

v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 6.

Priporočam svojo zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

katere imam vedno v zalogi, kakor tudi
vse druge konjske potrebščine.

— Cene nizke. —

Najboljši kozmetičski predmeti so:

Ada mlio po 60 h
cream po 1 K
za olepšanje polti in telesa.

Ada ustna voda
zobni prašek
po 1 K, za gojitev zob in ust.

Ada lasna voda
lasna pomada
po 1 K, za ohranitev in rast
las. 31

Ti izdelki „Aida“, ki so oblastveno
varovani, so napredaj le v

Orlovi lekarni

Mr. Ph. Mardetschläger, kemik
v Ljubljani.

Nadomestke za „Aido“ zavračajte.

Optični zavod

F. P. Zajec, urar
Ljubljana, Stari trg.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, ko-
munalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev
in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—.

Zamena in ekskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in
vnučuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške
kavcije.

— Ekompit in inkasso mente. —

Rezervni zaklad K 200.000.—.

Dajo prodajajo na vrednostno papirje.

Zavaruje srečke proti
kurzni izgubi.

— Zavaruje ženitninske kavcije.

— Zavaruje naročila. —

Podružnica v SPLJETU.

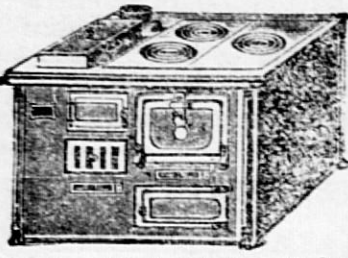
Denarno vlogo sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti
ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od
dne vloge do dne vzigaja. 8-86

Promet s čeki in nakaznicami.

Nič več **telesnega zaprtja** po rabi moje **Husove pogače.**
Zaloga: Dunaj, I. Habsburggasse 1a. Prospekt zastoj. 12 kosov K 3, 24 kosov K 5 franko po povzetju. 1309 8

Triumph-štedilna ognjišča

za gospodinjstva, ekonomske i. t. dr. v vsakršni izpeljavi. Že 30 let so najbolje priznana. Priznana tudi kot najboljše in najtrpežnejše izdelke. Največja prihranitev goriva. Specijaliteti: Štedilna ognjišča za hotele, gostilne, restavracije, kavarne i. dr. Ceniki in proračuni na razpolago. Glavni katalog franko proti doposlani namki. 1256 13

Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & Söhne
Wels 18. Gosenje Avstrijsko.

Solingski stroj za striženje las!
K 5.50
Neu! Novo!
s tremi grebeni za pretakanje za 3, 7 in 10 mm dolge lase. Vsak lahko takoj striže lase. Navodilo je priloženo. Pri dveh otroških strojih v 1/4 leta zaslužite. Cena K 5.50, najnižji K 7.—. Stroj za striženje brade K 6.—. Škarje za konje in pse po K 5.—. Samobilni aparat, samo K 4.—.

Dijamanti za rezanje stekla
za steklarje in za domačo rabo, izvrstne kakovosti z jamstvom za brezhibno rezanje. Z ročajem iz ebenovine K 28.—, s košenim ročajem K 260.—, s ponikljanim ročajem K 450.—, najnižja vrsta K 6.—.

Neugajajoče zamenjam ali po dogovoru denar nazaj. Pošiljam po povzetju. 1043—4

M. RUNDBAKIN, DUNAJ, IX.,
Liechtensteinstrasse 23.

Fernolendta **NIGRIN**

je zlasti priporočljiv za chevreau, box-calf in lakasto usnje, daje usnjo najlepši blek in je ohranja stanovitno. — Pazite na zgorajšnje varstveno znamko. Dobiva se povsod.

Odvisni niste več

od tiskarja, če se kupite moj aparat za tiskanje s tipami. Z njimi lahko vsakdo takoj tiska: vizitnice, adresne karte, avize, cirkularje, uradna povabila, koverta, povabila na shode itd. Aparat ima več tip kakor drugi tiskarski stroji in stane z vso opremo:

65 črkami n.	—70	253 črk n.	2-40
90 " "	—85	354 " "	3—
127 " "	1-20	468 " "	3-60
140 " "	1-60	640 " "	5—
211 " "	2—	809 " "	6—

J. LEWINSON, tovarna štampilj in gumijevih tip, graverska dela.
Zastopniki se iščejo. Neugajajoče se vzame nazaj.

Dunaj I., Adlergasse 7
(telefon 12.179)

Zahtevajte

cenovnik o vsakovrstnih štampiljah. Najnovejši stroji za numeriranje, šablone, klešče za plombe, vžigalni pečati, pečatne marke z vžbočenim tiskom. Preše za vžbočeni tisek. Kliseji po vsaki predlogi, moderni monogrami in zobci za perilo, solidon izvršeni in zobci na Ruskem, Puškinskaja 16.

Cenovniki zastoj. 246—28

Nujno svarilo.

Častito občinstvo v njega lastnem interesu opozarjamo, da se delajo poizkusi rastlinske masti pod različnimi imeni in znamkami poveličevati in spravljati na trg. Pred nakupom takih malovrednih ponaredb nujno svarimo, zakaj le po našem, v vseh državah patentovanem načinu napravljeni

KUNEROL

je dokazano prva in najboljša rastlinska mast, ki je kot najčistejša jedilna mast priznana od avtoritet. 2568—44

Popolno nadomestilo za surovo maslo, svinjsko maslo, maslo itd.

Zahtevajte „Kunerol“ v vsaki boljši prodajalnici jestvin. V kraje, kjer se „Kunerol“ še ne dobi, pošljamo poskusne poštno škatle po okoli 5 kg brutto po 6 K 50 h za škatlo, franko na vsako avstro-ogrsko pošto proti povzetju. Za razpečevalce po železnici v zavrtkih po 1/2 ali 1 kg, zahojih pa od 10 kg naprej.

Za grosiste prednostne cene!

Brošure in zdravniška izpričevala zastoj.

Prva in najstarejša tovarna za rastlinsko mast

v monarhiji
Emanuel Khuner & sin
Dunaj XIV/2. Etabilirana 1890.
C. kr. dvorni založnik

Dobra kuharica

je izšla spisala **Minka Vasičeva** je izšla
v založništvu Lavoslava Schwentnerja v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obsega na 576 straneh več nego 1300 receptov za pripravljanje zajokusnejših jedi domače in tuje kuhe, ima 8 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v platno vezane.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjakškega stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umevnega jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih kuharskih knjigah nenavadne opreme, in končno varčna ošpodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego znane nemške kuharske knjige. 60—30

Do 12. ure opoldne dne 8. avgusta 1905 se mora izprazniti

→ prodajalna tvrdke ←

A. Primožič v Ljubljani, na Mestnem trgu šte. 25.

Zaradi tega se od sobote, dne 22. julija naprej vse še nahajajoče se letno modno blago: svila, bluže, preproge itd.

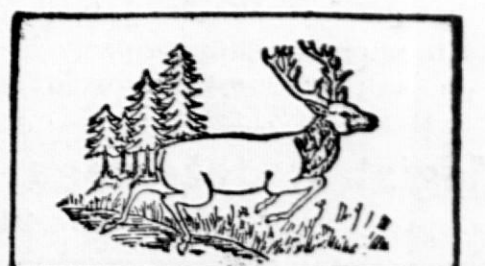
697 34

➡ **prodaja za vsako sprejemno ceno.** ⬅

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Varstvena znamka.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pare izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Dobiva se povsod!

Ustje (Češko)

Juri Schicht
največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje (Češko)

Razglas.

Državno vojno ministrstvo namerava v priloženem seznamu navedene oblačilne in opravne predmete iz usnja, ki predstavljajo četrtino avstrijski industriji pridržane kvote normalne potrebnosti za l. 1906, dobivati od malih obrtnikov.

Kot pravila imajo veljati ponudnikom dotičnih dajatev sledeče določbe:

1. Ponudbe za prevzete take dajatve smejo vlagati le mojstri, ki stalno bivajo v Cislitaniji in so z obrtnim listom obrtniške oblasti pooblašteni, da smejo dotično obrt izvrševati samostojno.
2. Vsak tak mali obrtnik se lahko udeleži te dajatve, bodisi kot član pristojne mu obrtne zadrage, ki obstaja na podlagi obrtnega reda, ali kot član na podlagi zakona z dne 9. aprila 1873, drž. zak. št. 70, ustanovljene obrtne in produktivne zadrage črevljarskih (jermenarskih in sedlarskih) mojstrov. V obeh slučajih ima vložitev ponudbe posredovati dotična zadruga, ki mora v to svrhu vložiti ponudbo, sestavljeno po obrazcu A ter priložiti zaznamek, izdelan po obrazcu B.
3. V seznamu po obrazcu B, ki se ima priložiti ponudbi, se seveda ne smejo imenovati vsi, nego samo oni člani zadrage, ki se res hočejo udeležiti dajatve.
4. Ako pripadajo kaki obrtni zadrugi razen črevljarskih mojstrov tudi jermenarski mojstri itd., mora zadruga za črevljarske mojstre, kakor tudi za druge mojstre vložiti po eno posebno ponudbo in zaznamek.

Pri oddaji jermenarskih in sedlarskih izdelkov se ozira tudi na ponudbe posamičnih mojstrov, ako se od zadrage, ki je vložila ponudbo, pogaja le en član za dobavo; od dajatve obuval pa so posamezne osebe izključene.

3. Oblastvena potrdila, ki jih imajo doprinesiti dobavni ponudniki o svoji upravičenosti (točka 1.) na ponudbah (seznamih) se istotako razvidijo iz obrazca B.
- Na ponudbe (seznamke), v katerih ni tega potrdila, se ne bo oziralo.
4. Mali obrtniki ne smejo hkrati oferirati po raznih zadrugah (združenjih).
5. Ponudbe, kolkovane z 1 K, naj se vpošljejo najkasneje do 7. sept. 1905, 12. ure opoldne.
6. Ponudbe, kolkovane z 1 K, naj se vpošljejo najkasneje do 7. sept. 1905, 12. ure opoldne.
7. Razdelitev dobavnih del je prepustilo c. in kr. državno vojno ministrstvo c. kr. trgovinskemu ministrstvu, ki bo s posebnim ozirom na dobavno zmožnost ponudnikov oddalo dobavno množino splošno po skupnem številu za dobavo oglasenih malih obrtnikov v razmeri k razpisani dobavni množini.

Tiste zadrage, ki jih je c. in kr. državno vojno ministrstvo zaradi pomankljive in proti vzorcem storjene izvršbe oddanih jim del izključilo od nadaljnjega zalaganja, ne dobe naročil.

Pri obnavljanju si c. kr. trgovinsko ministrstvo pridržuje, da pri naročitvi samo določi vrsto in velikostne razrede obuval, ki jih imajo oddati poedine obrtne zveze. Zato naj se na gotove vrste (črevlje, škornje, čizme) in velikostne razrede ne stavijo ponudbe.

Pri oddaji dobave ostalih vrst se bo oziralo v prvi vrsti na one zadrage, ki se ne pogajajo le izključno za nabavo torbarskega blaga, temuč tudi za jermenarska dela.

8. Vrste, ki se imajo dobaviti, morajo izdelati dotični mali obrtniki, ki se jim je dajatev naročila v lastni delavnici (eventualno v delavnici ki jo je zadruga ustanovila za skupni račun dobavnih združnikov).

Odstopiti (cedirati) dajatev, ki se je komu naročila, drugim osebam, bodisi proti plačilu ali brezplačno, ni dovoljeno in bi imelo za posledico, da se dotične vrste izključijo od prevzetja.

Odreči se posameznim za dobavljenje nakazanim vrstam, ni dopuščeno.

C. kr. trgovinsko ministrstvo si pridržuje, da po inšpekcijah dožene, se li dobavna naročila niso oddala neopravičenim.

9. Za orientovanje o razmerah cen naj služi pridejani zaznamek; višje kot tu navedene cene se ne morejo dovoliti.

10. Oddajalni kraji in oddajalni roki za nakazane vrste se naznanijo takrat, ko se bo prisodila komu dajatev, kar se zgodi, če le možno, v decembru 1905. l.

Načelno je oddajalno mesto ono monturno zalagališče, ki je najbližje prebivališču dotičnega zalagatelja.

Oddajalni roki padejo v čas od 1. maja do 31. avgusta 1906. l.

Da se oddajanje kolikor možno olajša, se bodo ustanovila v korist onih malih obrtnikov, ki so posebno oddaljeni od monturnega zalagališča, bližje ležeča prevzemališča.

Za tovrstne pošiljke, adresovane na kako monturno zalagališče (ozir. pri vnanjih prevzemališčih na „mont. prevzemalno komisijo v ...“) imajo mali obrtniki, če so se dajalni predmeti kot po vzorcih izdelani res prevzeli, olajšavo vojaškega železniškega tarifa potom povračila.

11. Vrste, ki se imajo oddajati, morajo tako glede kakovosti materiala, kakor glede oblike dimenzij, (pri obutalih glede vnanje kakor tudi notranje dimezije dotične velikostne vrste), teže in

Na Dunaju, dne 21. julija 1905.

Zaznamek

o zalagalnih vrstah in zalagalnih cenah.

Število in nazvanje zalagalnih vrst				Enotna cena				Število in nazvanje zalagalnih vrst.				Enotna cena			
				v številkah		z besedo						v številkah		z besedo	
				K	h	kron	vinarjev					K	h	kron	vinarjev
2531	črevljev	5.	11	95	enajst	petindevetdeset	3838	Tornister za naboje**)	7	49 ¹⁰ / ₁₀	sedem	devetindeset	štiri desetinke		
296*		6.	11	67	enajst	sedemdesetdeset	7101	Pehotni pasovi brez zapone (brez ščita)	1	2	ena	dvajset			
4020		7.	11	64	enajst	štiriindesetdeset	1329	Pasovi za konjenike s karabinsko zaponko	1	79	ena	devetindesetdeset			
5190		8.	11	52	enajst	dvainpetdeset	12136	Tobolci za bodala k repetirkam	—	51	—	enoindesetdeset			
5641		9.	11	24	enajst	štiriindvajset	12620	Nabojnjače za pešvo k 8 mm municiji, brez držala nabojev	2	79	dve	osemidesetdeset			
8023		10.	11	30	enajst	trideset	886	Nabojnjače za konjenico k 8 mm municiji	1	09	ena	devet			
8439		11.	10	90	deset	devetdeset	741	Sabljeni pas za konjeniške sablje in peh. oficirske sablje	1	98	ena	osemidesetdeset			
6442		12.	10	85	deset	petinosemdeset	1230	Ročni jermeni za konjeniške sablje	—	78	—	devetindesetdeset			
4633		13.	10	73	deset	tridesetdeset	8774	Jermeni za puške	—	85	—	petinosemdeset			
46		5.	15	99	petnajst	devetindevetdeset	640	Jermeni za repetirne karabinke	1	61	ena	enoindesetdeset			
158		6.	15	85	petnajst	petinosemdeset	426	Tobolci za 11 mm revolver (z nosilnim jermenom)	3	91	tri	enoindesetdeset			
221		7.	15	75	petnajst	petinosemdeset	14153	Plasčni jermeni z dvema zaponkama	—	28	—	osemidesetdeset			
37		8.	15	65	petnajst	petinosemdeset	10168	Oporniki za kuharsko orodje za pešce	—	24	—	štiriindvajset			
89	napol škornjev	9.	14	98	štrinajst	osemidesetdeset	66	Opornice za bobne z nosilom brez tobolcev za kijce	2	47	dve	sedemindesetdeset			
206		10.	14	75	štrinajst	osemidesetdeset	65	Oporno jermenje za bobne	—	83	—	tridesetdeset			
98		11.	14	70	štrinajst	sedemdeset	361	Opornik za kuharsko orodje za konjenike	—	87	—	sedemdesetdeset			
86		12.	14	66	štrinajst	šestindesetdeset	115	taborske sekire	—	25	—	petindvajset			
57		13.	20	30	dvajset	trideset	33	četne svetilke	2	61	dve	enoindesetdeset			
131		5.	20	15	dvajset	petnajst	459	Toki za	1	59	ena	devetindesetdeset			
161		6.	20	0	dvajset	pet	551	za lopate za pešvo	—	81	—	enoindesetdeset			
161		7.	19	96	devetnajst	šestindevetdeset	33	za sekirne krampe za pešce	3	45	tri	petindesetdeset			
344		8.	19	25	devetnajst	petindvajset	492	za sekirne krampe za konjenike	—	51	—	enoindesetdeset			
223		9.	19	22	devetnajst	dvaindvajset	328	Tobolci za sekirne krampe	—	10	—	deset			
325		10.	19	02	devetnajst	dva	656	Pritrdilni jermeni za sekirne krampe	—	28	—	osemidesetdeset			
141		11.	18	94	osemnaest	štiriindesetdeset	1334	Usnjati ovoji za nosila	1	98	ena	osemidesetdeset			
118		12.	18	90	osemnaest	devetdeset	1204	Glavna stojala	1	41	ena	enoindesetdeset			
61	škornjev	13.	20	62	dvajset	dvašestdeset	1063	Drogovne vajeti	1	01	ena	eden			
113		5.	20	47	dvajset	sedemindesetdeset	1514	Motvozne vajeti	1	29	ena	devetindvajset			
166		6.	20	37	dvajset	sedemindesetdeset	898	Gornje	3	72	tri	dvaindesetdeset			
186		7.	20	27	dvajset	sedemindvajset	945	Spodnje	3	23	tri	triindvajset			
187		8.	19	45	devetnajst	petinštrideset	1370	Stremski jermeni	2	88	dve	osemidesetdeset			
199		9.	19	42	devetnajst	dvainštrideset	3660	Zadoji	—	69	—	devetindesetdeset			
195		10.	19	22	devetnajst	dvaindvajset	2290	stranski	—	79	—	devetindesetdeset			
140		11.	19	14	devetnajst	štrinajst	590	srednji	—	—	—	—			
107		12.	19	10	devetnajst	deset	1535	priteljni jermeni	—	—	—	—			
52		13.	19	0	devetnajst	deset	282	Sprednje jermenje	3	—	tri	—			
4264		om.	Jermeni za hlače*)	—	48	—	236	Hlevnih uzd brez pripelnic***)	3	19	tri	devetnajst			
148	prov.	Jermeni za pritrdjenje ostrog	1.	—	49	—	6437	Kavalerijski	19	13	devetnajst	trinajst			
148		stare oblike	2.	—	41	—	874	nakladni tornister	17	27	sedemnaest	sedemindvajset			
484		Jermeni za pritrdjenje ostrog, nove oblike, 2. velikosti	—	—	41	—	1312	Sprednji nakladni jermeni (tudi ovseni jermeni)	—	49	—	devetindesetdeset			
4091		Telečnjak brez nosil, brez tornistrske igle, nove oblike**)	—	—	—	—	—	Podkovna torba s pripenjalom	2	30	dve	trideset			
5051	bm.	Nosilo za telečnjak	—	—	—	—	—	Hlevni uzdi pripenjalni jermen brez kljuge, opone in trna	1	19	ena	devetnajst			

*) Od teh je izgotoviti 50% po 1. in 95% po 2. velikostni meri.

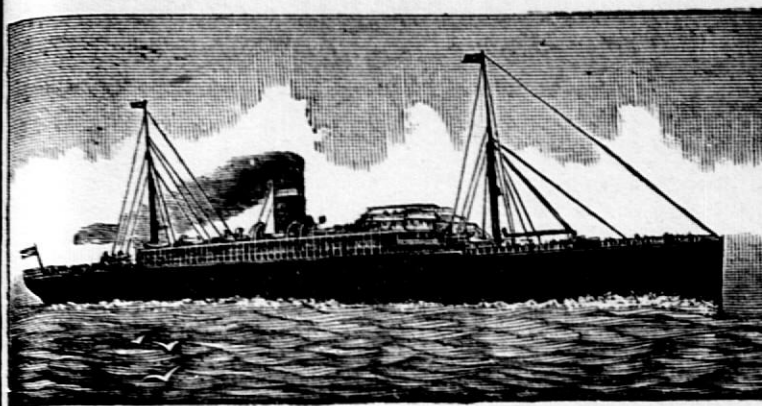
**) Za telečnjake in za tornister za naboje potrebno trstenino za vložke (Rohrplattenstoff-Einsätze) morajo dotični mali obrtniki dobivati po lastni ceni od pristojnega monturnega skladišča. Cena znaša:

za telečnjak K 79¹⁰/₁₀ h
in za tornister za naboje 1 „ 13¹⁰/₁₀ „

***) Od teh je izgotoviti polovico po 1., polovico po 2. velikostni meri.

pod tvorniško ceno
v modni trgovini
Rudolf Jesenko
Stari trg št. 13

Najcenejša vožnja v Ameriko!

**Boulogne-
New York**
najhitrejša vožnja
Nizozemsko-ameriške črte
Bazel-Pariz-Boulogne-Amerika

Vozne liste preskrbi in daje brez-
plačno pojasnila

epuila oblastveno potrjena potovalna pisarna
Edvard Kristan v Ljubljani
Kolodvorske ulice 41
na dvorišču v vili med prvo in drugo hišo na desno

**TRGOVINA Z MODNIM IN SVILE-
NIM BLAGOM TER POTREB-
ŠČINAMI ZA KROJA-
ČE IN ŠIVILJE**
ERNEST SARK
LJUBLJANA
Dvorski trg št. 1.

Na milijone dam in gospodov uporablja „Feeolin“.

Vprašajte svojega zdravnika, ali ni „Feeolin“
najboljše lepilo za polt, las in zobe! Najbolj
nesnazen obraz in najgrše roke zadobijo takoj
aristokratsko finost in obliko po uporabi „Feeo-
lina“. „Feeolin“ je angleško milo, obstoječe iz
42 najbolj zlatih in svežih zelišč. Jamčimo, da
tudi gube in vraski na obrazu, ogrci, mozolji,
rdečica nosu itd. po uporabi „Feeolina“ brez
sledu izginejo. — „Feeolin“ je najboljšo sred-
stvo za snazhenje, gojenje in lepšanje las, prepre-
čuje izpadanje las, plešavost in boleznijo glave.
„Feeolin“ je tudi najnaravnejše in najboljšo
čistilno sredstvo za zobe. Kdor uporablja redno
„Feeolin“ mesto mila, ostane mlad in lep. Mi
se zavezujemo takoj povrniti denar, ako ne bo-
dete popolnoma zadovoljni s „Feeolinom“. —
Cena za 1 komad K 1.—, 3 komadi K 2.50, 6
komadov K 4.—, 12 komadov K 7.—. — Pošt-
nina pri enem komadu 20 h, od 3 komadov na-
prej 60 h. — Po poštne povzetju 40 h več. —

Razpošilja glavno skladišče **M. Feith, Dunaj VI.**, Mariahilferstr. 45.
Zaloga v Ljubljani: Anton Kanc, drogerija.
Nadalje se dobiva tudi v mnogih droguerijah, parfumerijah in
lekarnah. 1733-4

**Najnovejše
modroce
na peresih**

„Sanitas“

ki se lahko snazi zračijo in popravljajo ima vedno v zalogi ali pa iz-
vrši po naročilu 127-31

Dragotin Puc

preprogar in tapetnik

Dunajska cesta 18. Ljubljana Dunajska cesta 18.

FR. ŠEVČIK v Ljubljani
Židovske ulice št. 7
priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih 72-31
pušk in samokresov
ter sploh vseh lovskih potrebščin po najnižjih cenah.
Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštne prosto.

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadne do najfinjše

žime.
M. Pakič
v Ljubljani.
Nesnamo naročnikom se
pošilja s povzetjem.

Odlikovan s častno diplomom in zlato ko-
lajno na III. dunajski modni razstavi

P. CASSERMANN

krojaška obrt
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 3
se priporoča v izgotavljanje moških
oblek kakor tudi vseh avstr. uniform
po najnovejšem kroju.
Priznana solidno delo in zmerno ceno.
Pristno angleško blago je v največji iz-
beri vedno v zalogi.

Ivan Jax in sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 17
priporočata

svojo bogato zalogo

šivalnih strojev,
voznih koles,
glasbenih avtomatov
in
pisalnih
strojev.

Veliko zalogo

rokavic za dame
in gospode
kravat za gospode
toaletnega blaga

dalje

ščetec za zobe, glavnikov,
dišav, mil itd. itd.
iz najbolje renomiranih
tovarn priporoča

Alojzij Persche

Ljubljana 31

Pred škofijo št. 21.

Klobuke slavnike
cilindre in depice
v največjih faconah in v velikih izberah
priporoča
Ivan Ožlj
Založnik o kr. avstr. državnih uradnikov.
Pod trancé št. 2. Pustaja clik. želznice.

Pozor!

Zaradi drugega podjetja opustim svojo

manufakturno trgovino

in bodem odlej razprodajal po čudovito znižanih cenah vse v trgo-
vini se nahajajoče predmete suknene modnega in perilnega blaga,
platno za rjuhe, najboljše ovilhe za matrace, kovre, koce, pre-
proge i. t. d. S spoštovanjem

143-31 **Franc Dolenc** v Ljubljani, Stari trg št. 1.

HLODI

Nova tovarna za lesne izdelke v Ljubljani kupuje skozi celo leto proti
gotovini sledeče hlode na **kubični čevelj** franko državni kolodvor Ljubljana:

vrsta I.	II.
Smrekove, jelkove in borove od 24 cm. debelosti naprej in	
dolgosti 4, 5, 6, 7 in 8 metrov	K —54 —52
Bukove od 26 cm debelosti naprej, dolgosti m 2:20 in m 4:40	—48 —44
Hrastove od 28 cm debelosti naprej, dolgosti od 2 m naprej	1— —80

Ponudbe se sprejmejo za vsakršno število in je iste nasloviti na 767-31

TOVARNO ZA LESNE IZDELKE

Cesta na Rudolfovo železnico 47. Pisarna Šelenburgove ulice 6.

Kaiser-Borax

Za vsakdanjo porabo v kopalni vodi.

Kemiško čisti **carski boraks** je najnaravnejše, najmilejše in
najbolj zdravo **lepilno sredstvo za kožo**, napravi vodo
mekho, zdravi raskavo in nečedno kožo, da postane nežna in bela. Preizkušeno
antiseptično sredstvo za gojitev zob in ust in za medic. porabo. Pozor pri nakupu!
Pristen edinole v rdečih kartonih po 15, 30 in 75 vin. z obširnimi navodili. —
Vedno v kartonih! Dalje pašta iz Mackovega mila, mlo iz carskega boraksa,
milo iz lilijinega soka, mlo „Tola“, zobni prašek iz carskega boraksa in
kožno lepilo iz carskega boraksa. — Edini izdelovatelj za Avstro-Ogrsko:

GOTTLEB VOITH na Dunaju III/1. 1716-3

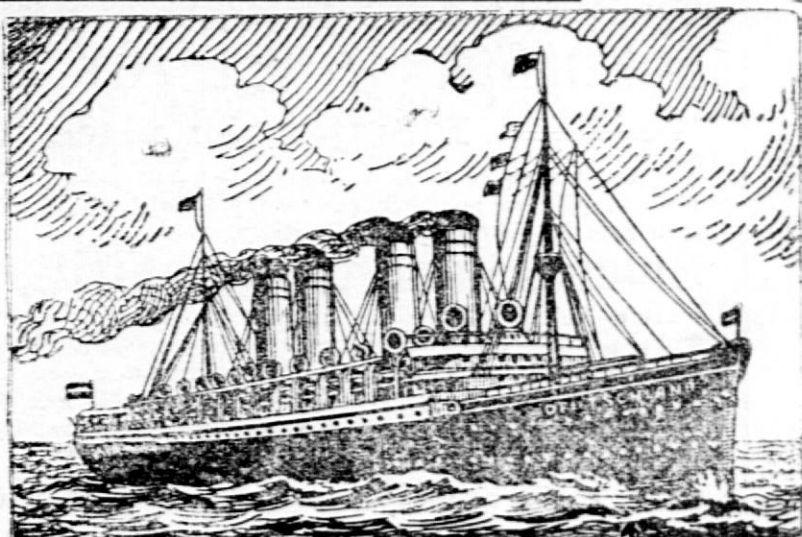
**Hamburg-
Amerika**

Iz Ljubljane

v New-York

z dobro, prosto hrano.

Odhod iz Ljubljane vsak
ponedeljek, torek in četrtek
v tednu. 11-30

Zastopnik;

FR. SEUNIG, Ljubljana

31 Dunajska cesta 31 zraven
brange

Izvrstna sigurna vožnja z
brzoparniki
samo 6 dni samo

Pojasnila
se dajo povečkrat brezplačno.

Najugodnejši pogoji!
za zavarovanje.

EDINA

zavarovalna družba

ki ima 1757 10

slovenskega

Prva češka splošna delniška
družba za zavarovanje na življenje
popolnoma vplačana delniška glavica K 2.000.000.

glavnega

zastopnika v Trstu.

Zavaruje na življenje in

na dohodke — na vse načine

po zelo nizkih postavkah.

Natančnejša pojasnila daje

glavni zastop za slovenske dežele

v Trstu, ulica Torre Bianca št. 21, I. nad.

in njegova okr. zastopstva v vseh mestih in večjih krajih.

Upravno premoženje:

K 7,024.718.89.

Hranilne vloge:

K 7,651.915.41.

Denarni promet:

K 32,039.761.84.

Rezervni zaklad:

K 120.878.15.

**Kmetska
posojilnica**

**Ljubljanske
okolice**

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v novi lastni hiši

na vogalu Dunajske ceste in Dalmatinovih ulic
obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje
posojilnica sama za vložnike. 13-29

Posojila po 5% in po 5 1/2 %.

Odplačilo dolga se lahko vrši na 27 in 35 let
ali pa v krajšem času po dogovoru.

URADNE URE: razen nedelj in praznikov vsak dan od
8.—12. ure dopoldne in od 3.—4. ure popoldne.

Telefon št. 185. Poštnega hranilnišnega urada št. 828.408.

10.000

hektolitrov vinskih sodov

vsake veličine, počenši od 5 pa do 70 hektolitrov, prodaja po jako zmernih cenah trdka 2225-8

Alex Breyer i sinovi
v Križevcih na Hrvaškem.

Jaz

ne poznam za gojitev kože, osebno za odstranitev peg in za doseg nežne poti boljšega in uspešnega zdravljenja mila, nego je preizkušeno

Bergmannovo lilijno mlečnato milo

(znamka 2 škrtata)

Bergmann & Co., Dečin ob Labi.

Prodajajo kos po 80 vin.

Drogerija Anton Kanc,
J. Wutscherja nasl. V Schiffer
in Oto Fettich - Frankheim
1 980 10 v Ljubljani.

Stanovanje

na Kongresnem trgu št. 13, v I. nadstropju, obstoječe iz 4 sob s pritlikinami, se odda za avgustov ali novembrov termin.

Več se izve pri hišniku istotam ali v pisarni ravnateljstva užitninskega zakupa, Dunajska cesta št. 31.

Pristna 2352-2
dalmatinska in istrijanska
vina

priporoča po najnižjih cenah (18 do 22 kr.) od 56 litrov naprej po povzetju

EGIDIJ VIO

zaloga vina v Pulju.

Vsak dan sveži

sladoled

se dobiva 1030-19

v kavarni in slaščičarni

Jakob Zalaznik

Stari trg šte. 21.

NOVO!

Ivan Cankar:

GOSPA JUDIT.

To najnovejšo delo Cankarjevo bo gotovo zanimalo tem bolj, ker nekako že v povesti sami, še bolj pa v predgovoru Cankar reagira na znano kritiko o svojem delu „Hiša Marije Pomočnice“ in brani svoje umetniško stališče. Izza Prešernove „Nove pisarije“ ni bila pozneje več napisana nobena boljše in ostrejša satira. Da se je pokazal Cankar iznova tudi mojstra v slogu in jeziku, ni treba poudarjati. Knjiga je izšla v elegantni opremi, z izvirno risbo na naslovnem listu. 23-85

Cena: broš. 2 K; po pošti 2 K 10 v.; eleg. vez. 3 K 20 v.; po pošti 3 K 30 v.

Založništvo

L. Schwentner

v Ljubljani

Prešernove ulice št. 3.

Založnik zveze c. k. av. drž. uradnikov

K. Košak

zlatar

Ljubljana, Prešernove ulice 5

priporoča slav. občinstvu svojo

veliko zalogo
zlatnine in srebrnine,
briljantov in diamantov

in drugih v njegovo stroko

142 spadajočih stvari 32

po najnižjih cenah.

Res

je, da proti luskinam in izpadanju las ni uspešnejšega sredstva in tudi ne bolj osvežujoč vodo za glavo, nego je svetovnoslavni

Bergmannov

originalni um Shampooing - Bay

(znamka: 2 škrtata)

Bergmann & Co., Dečin ob Labi

ki je znano najstarejša in najboljša

znamka ruma Bay.

Prodajata v steklenicah po 2 K

Drogerija Anton Kanc in

brivec O. Fettich-Frankheim

3 930 10 v Ljubljani.

Učenec

iz poštene biše, s primerno izobrazbo se takoj sprejme v špecerijsko trgovino v nekem mestu na Gorenjskem.

Kje — pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

Žalne klobuke

vence in trakove

priporoča

Benedikt, Ljubljana.

5 kron in več zaslužka na dan!

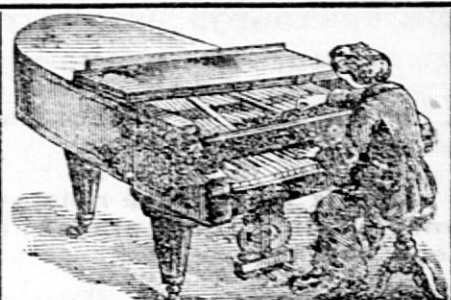
Družba pletilnih strojev za domače delavce.

Iščejo se osebe obeh spolov, ki bi pletle na naših strojih. — Preprosto in hitro delo vse leto doma. — Ni treba znati ničesar. — Oddaljenost ne škodi nič in blago prodamo mi.

THOS. H. WHITTICK & Co.

Trst, Via Campanile 156. 2369-2

Ustanovljena 1880.
Postajališče
cestne železnice
vila SAMASSA.

Ustanovljena 1880.
Postajališče
cestne železnice
vila SAMASSA.

Prva največja in najstarejša
zaloga klavirjev v Ljubljani

Florijanske ulice šte. 42.

Usojam se čast. p. n. občinstvu naznanjati, da oddam od danes naprej vse klavirje in pianine po najnižji ceni. Klavirji so iz zaloge najbolj renomiranih dunajskih firm in niso kramarsko blago.

Salonski skraćeni klavirji črni, motni ali politirani orehovi, z navzkrižnimi strunami, s sedmim železnim oporilom, slonokoščeno klaviaturo, 7¹/₂ oktav moderator (zvok harfe).

Pianini črni, motni, angleška repeticijska mehanika, navzkrižne strune, slonokoščena klaviatura, moderator 7¹/₂ oktav, želez. oporilo, oklepni glasovnik.

Mignon skraćeni klavirji preigrani klavirji in pianini po najnižjih cenah v zalogi za prodaj.

Najnižja izposojevalna pristojbina.

Pri prodaji jamčim za vsak instrument 10 let.

Priporočam se tudi najvdaneje za ubiranje in popraviljanje v mestu in na deželi.

Z odličnim spoštovanjem

FERD. DRAGATIN

trgovca s klavirji, ubiralec in popraviljalec, zapriseženi cenilec c. kr. okr. sodišča.

„Pri Bučarju“.

Premestitev lokala.

S tem vljudno naznanjam, da premestim svoj provizorni trgovinski lokal (Wolfve ulice 8) v nanovo urejene prostore

na Mestnem trgu 20

ki jih otvorim

v ponedeljek, dne 24. julija 1905. l.

Zahvaljujem se vdano svojim p. n. odjemalcem za dosedaj izkazano zaupanje in prosim, naj mi ga ohranijo tudi naprej, ker se bom resnično potrudil, da se izkažem vrednega tega zaupanja.

Z velespoštovanjem

Ivan Ev. Wutscherjev naslednik

Viktor Schiffer

2319-3

Resnično

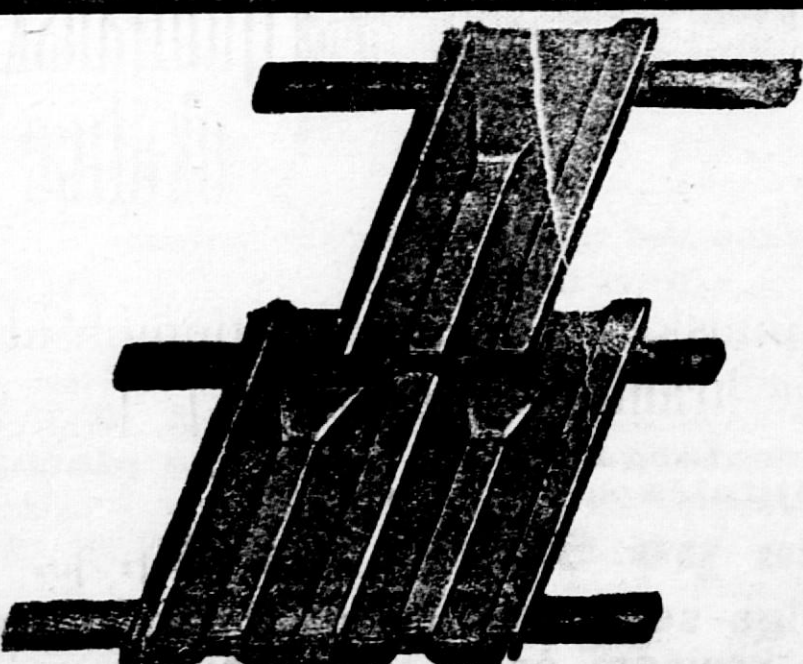

Kupuj pa „le v steklenicah“!

V Ljubljani pri gospodih:

Iv. Fabiana nasl.	Ant. Kanc, drog.	Alojzij Lilleg.	A. Sušnik.	Ferd. Terdina.
Anton Korbar.	Mihael Kastner	A. Mehle.	M. E. Supan.	Uradniško kon-
F. Grošelj.	Edmund Kavčič	P. Mencinger.	A. Sarabon.	sumno društvo
Karl C. Holzer.	Henrik Kenda.	Josip Murnik.	Viktor Schiffer.	
Ivan Jebračin.	Josip Kordin	J. Perdan.	M. Spreitzer.	
Ant. Ječminek.	Anton Krisper.	Vaso Petričič.	Anton Stacul.	
Leopold Jeran.	Peter Lassenik.	Karl Planinšek.	Fran Stupica.	

Bled: Pavel Homann, Oton Wölfling.	Kranj: Fran Dolenc, Ivan Majdič, Karl Savnik, le-	Radovljica: L. Fürsager, Fr.
Črnomelj: Andrej Lackner,	karnar, pri sv. Trojici, J.	Homann, Oton Homann.
Karl Müller, B. Schweiger,	Krenner, R. & E. Ross.	Sodražica: Ivan Levstik.
Anton Zurec.	Litija: Lebinger & Berg-	Siška: J. C. Juvančič.
Draga: P. S. Turk.	mann.	Skofja loka: E. Burdych,
Hrib: A. Bučar, Fran Kovač.	Lož: F. Kovač.	M. Žigon.
Idrija: A. Jelenec, Josip Še-	Mirna: Josip Schuller.	1301-12
patavec, Valentin Lapajne.	Mokronog: J. Errath, B. Šbil,	Travniki: G. Bartol.
Kamnik: E. Hayek, J. Klemen-	„pri škofu“, Peter Strel.	Trebnje: Jakob Petrovič.
čič, J. Koschier, Fr. Šubelj.	Novo mesto: Küssel & Kon-	Ivan Zernatto.
Kočevje: F. Jonke nasl. R. Ko-	čan, A. Pauser, F. Pleteršky,	Tržišče: Frid. Rathhark.
ritnik, Fr. Loy, P. Petsche,	I. Picsek.	Velike Lašče: Ferdinand
J. Röthel, M. Rom, F. Schlei-	Polhov gradec: J. A. Leben.	M. Doganoc.
mer, F. Göder, F. Verderber.	Postojna: A. Dittrich, G. Pikel.	Vipava: — Vrhpolje: Fran
Kostanjevica: Alojzij Gač.	Radeče: Ivan Haller, J.	Kobal.
Krško: F. X. Aumann sin,	Trepenik, I. občno rade-	Vrhnika: D. Setine, R. Rutner
R. Engelsberger.	ško konsumno društvo.	Zagorje: B. F. Mihelčič,
		Jv. Müller sen.
		Zužemberk: Jak. Dereani

F. P. VIDIC & KOMP. Ljubljana, opekarna in tovarna

ponudijo vsako poljubno množino

zarezane strešne opeke, „Koroški model“

(Strangfalzziegel).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. — Lastniki patentov: F. P. VIDIC & Komp. in JOSIP MARZOLA.

Najučnejše, najcenejše in priprostejše strešno kratje.

Vzorce in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Sprejmejo se zastopniki.

Takojšna in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki.